

GŁOS

KATOLICKI VOIX CATHOLIQUE

Nr 43/2014 (2569) Rok LVI 14.12.2014

Betlejemskie Światło Pokoju po raz 24
„Pokój jest w nas!”

TYGODNIK POLSKI ZA GRANICĄ
HEBDOMADAIRE DE L'EMIGRATION POLONAISE

1,55 €

Fot. P.O.

Dwujęzyczny

Kalendarz Głosu Katolickiego Calendrier de la Voix Catholique

POLSKA MISJA
KATOLICKA
we Francji

Defensores Fidei

ZAMÓW GO JUŻ TERAZ!

NIE ZWLEKAJ! KUP!
Kalendarz
Zapisać można
wypełniając kupon
zawieszony
poniżej i wysyłając
go na adres redakcji
„Głosu Katolickiego”
263 bis, rue St-Honoré,
75001 Paris

W Kalendarzu także jego wersja
kieszonkowa (do wycięcia!)

Kalendarz Głosu Katolickiego
Calendrier de la Voix Catholique

Defensores Fidei 2015

SWOJE
Kupujemy żywność!
3600 AULNAY SOUS BOIS
23, AV ANATOLE FRANCE
TEL. 01 72 51 62 00
94200 IVRY SUR SEINE
44, RUE LENINE
TEL. 01 70 25 46 62
e-mail: sami.swoi@onet.pl

Spędzamy spokojnie starość
w Domu Polskiego Funduszu
Humanitarnego położonym
w dużym parku nad Loara.
DOŁĄCZ DO NAS.
24, rue de la Mairie; 45740 Lailly en Val

Pasaz handlowy
Madeleine
Najlepsze
Towarzystwo w Polsce!
KAROLINA
Tel. 01 40 15 09 09

KUPON ZAMÓWIENIA KALENDARZA

Proszę o przesłanie mi polsko-francuskiego kalendarza „Głosu Katolickiego” na 2015 rok

Ilość egzemplarzy: _____ w cenie po **4,00 €** (z przesyłką **4,50 €**). **RAZEM** _____ €

Imię i nazwisko: _____ Telefon: _____

Adres: _____

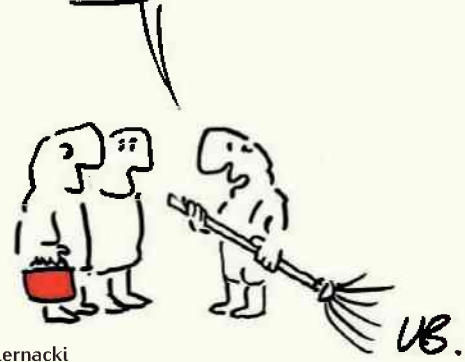
Dotychczas czek (dla „Voix Catholique”) gotówkę

Telegram ze wstydem

Uśmiercanie każdej formy życia budzi w normalnym człowieku odruch: przeciwu, bunt, gotowość przeciwdziałania. Życie jest bowiem, zakodowaną w naszej ludzkiej tożsamości istotą istnienia. Zadawanie śmierci bliźniemu jest: przeczące z ludzką naturą. Widok śmierci, świadomość jej nieodwracalności, bez względu nawet na okoliczności, jest zawsze najwięcej tragedią jaka może: potkać człowieka. To dlatego każda, psychicznie zdrowa jednostka, rodzina, w: północy, każda cywilizacja i religia za wszelką cenę chronią życia. Życia niejsłabszych, niejbliższych, ale i nieprzyjaciół nawet, zbrojnych i wrogów, także wbrew własnym wolnościom i egoizmom. I chwali się tym, i dumny jest z tego cały cywilizowany i postępowy świat. Świat bez kary śmierci dla morderców. Bo śmierć nie może być nigdy, i w imię niczego ani celem, ani środkiem zmierzającym ku dobru. Mimo to śmierć nas otacza, osacza, bo jest i naturalną częścią, następstwem, konsekwencją życia. Dopóki to my ją sami nie zadamy, w imię dowolnej, chorej zawsze używamy pałki. Ludzkość zna takie psychopatyczne przykłady, zabijania na szeroką, ideologiczną skalę. Taką „rewolucyjną” degradacją człowieczeństwa był i hitleryzm, i komunizm, które w imię uymagowanego schizofrenicznie dobra i wolności ludzkości, zabijały człowieka, miliony ludzi. Dziś, na naszych oczach, również chore ideologia... rzekomyj wolności, równości i pewnie braterstwa jeszcze, proklamuje w parlamentach i sankcjonuje na skalę kontynentu, i świata niemal, prawo eliminacji życia, życia jeszcze nawet nie narodzonego. I na stając błądzą sobie bravo postawie wszelkich cpij. Haniebne to! P.O.

- NIEB KODĘ SIĘ PONAZNIE
O MOJĄ POSADĘ. ZOSTAŁEM
MIANOWANY JESZCZE POD KONIEC
RZĄDOW PRZEMIERA TUSKA...

rys. Leszek Biernacki

W NUMERZE MIĘDZY INNYMI:

- | Twoje słowa mogą cię sprowadzić z właściwej drogi – str. 5
- | 100 lat temu – str. 6
- | Z przemówienia papieża Franciszka w PE – str. 8
- | Des brèves encore tièdes – str. 11
- | Koncert – str. 12

Z SATYRYCZNEJ TEKI L.B.

Adwent to Adwent

Dzieci nie znają różnicy między „czekaniem na ujętkowy czas” a „korzystaniem z zawsze fi jnego czasu”.

Była potowa lat 80. Ateistyczna komuna. Z moją Babcia chodziliśmy na zakupy do bardzo nowoczesnego, jak na tamte czasy, dużego sklepu. Nowoczesność tzw. hali polegała m.in. na tym, że podczas zakupów klienci mogli posłuchać ówczesnych szlagierów, dobywających się z zamontowanych pod sufitem głośników. Chodziło się więc między nędznie wyposażonymi półkami i wystuchiwało przebojów typu „Nie ma, nie ma wody na pustyni” względnie „Szklana pogoda”. Pewnego razu, gdy robiliśmy grudniowe zakupy, przywitała nas dziwna, sklepowa cisza.

– Babciu, czemu nie grają? – rozczarowanie dziecka było spore. Babcia odpowiedzieć nie zdążyła. Ubiegła ją, przechodząca alejkami sklepowymi, kierowniczką hali. – Nie wiesz dziecko? Adwent mamy. Adwent to Adwent! – odpowiedziała prosto i na temat, wzruszyła ramionami i odeszła do nadzorowania układania kajerek oraz pumeksów.

Ta historia przypomniła mi się wiele, wiele lat później, właśnie podczas Adwentu. Gdy ateistyczna komuna poszła w niepamięć, a zapanowała demokracja – szanująca wyznania, przekonania i sumienia. Historia przypomniła mi się podczas dyskusji o tym,

co wolno, a czego nie wolno podczas Adwentu. Czy jest sens ograniczyć uciechy, radości, tańce i swawole. W efekcie dyskusji osoby opowiadające się za „adwentową ascezą” okrzyknięte zostały antychrześcijańskimi smutasami, nudziarzami i malkontentami jednocześnie. Trudno.

Więc co z tym Adwentem? Bo faktycznie: czas to radosnego oczekiwania. Czy jednak radosne oczekiwanie oznaczać ma siedzenie non stop z nosem w komputerze czy telewizorze? **ciąg dalszy na str. 9**

ZAPRENUMERUJ „GŁOS KATOLICKI”

W prenumeracie będziesz otrzymywał „Głos...” bezpośrednio do domu wcześniej i taniej.

Imię i nazwisko: _____

Adres: _____

Telefon: _____

Rok (56,60€) Pół roku (30,30€) Miesiąc (5€)

Przyjaciele „Głosu...” (69,60€) PDF/e-mail (49,90€)

Zaznacz tutaj jeśli jest to Twoja pierwsza prenumerata i wygraj 2 dodatkowe darmowe miesiące abonamentu!

Czeki prosimy wystawiać na
Głos Katolicki – Voix Catholique
263 bis, rue St-Honoré, 75001 Paris;

Konto we Francji: CCP 12 777 08 U Paris – Voix Catholique/Głos Katolicki
Prenumerata w Belgii: ks. B. Dejneka – rue Jourdan 80, 1060 Bruxelles – CCP 000-1637856-11
w Niemczech: Głos Katolicki – Commerzbank Hannover – BLZ 250 400 66 – konto n°791177900

KUPON
PRENUMERATY

KUPON
PRENUMERATY

LITURGIA SŁOWA

III Niedziela Adwentu Rok B

PIERWSZE CZYTANIE

Iz 61, 1-2a. 10-11

Czytanie z Księgi proroka Izajasza

Duch Pański nade mną, bo Pan mnie namaścił. Postął mnie, by głosić dobrą nowinę ubogim, by opatrywać rany serc złamanych, by zapowiadać wyzwolenie jeńcom i więźniom swobodę; aby obwieszczać rok łaski u Pana. „Ogromnie się weselę w Panu, dusza moja raduje się w Bogu moim, bo mnie przyodził w szaty zbawienia, okrył mnie płaszczem sprawiedliwości, jak oblubieńca, który wkłada zawój, jak oblubienicę strojną w swe klejnoty. Zaiste, jak ziemia wydaje swe plony, jak ogród rozplenia swe zasiewy, tak Pan Bóg sprawi, że się rozpleni sprawiedliwość i chwalebna wobec wszystkich narodów”.

PSALM RESPONSORIJNY

Refren: Duch mój się raduje w Bogu, Zbawcy moim.

DRUGIE CZYTANIE

1 Tes 5,16-24

Czytanie z I Listu św. Pawła Apostoła do Tesaloniczan

Bracia: Zawsze się radujcie, nieustannie się módlcie. W każdym położeniu dziękujcie, taka jest, bowiem wola Boża w Jezusie Chrystusie względem was. Ducha nie gaście, proroctwa nie lekceważcie. Wszystko badajcie, a co szlachetne – zachowuj-

cie. Unikajcie wszystkiego, co ma choćby pozór zła. Sam Bóg pokoju niech was całkowicie uswięca, aby nienaruszony duch wasz, dusza i ciało bez zarzutu zachowały się na przyjście Pana naszego Jezusa Chrystusa. Wierny jest Ten, który was wzywa: On też tego dokona.

EWANGELIA

J 1,6-8.19-28

Słowa Ewangelii wg św. Jana

Pojawił się człowiek postany przez Boga, Jan mu było na imię. Przyszedł on na świadectwo, aby zaświadczyć o Światłości, by wszyscy uwierzyli przez niego. Nie był on światłością, lecz postanym, aby zaświadczyć o Światłości. Takie jest świadectwo Jana. Gdy Żydzi wystali do niego z Jerozolimy kapłanów i lewitów zapytaniem: „Kto ty jesteś?”, on wyznał, a nie zaprzeczył, oświadczając: „Ja nie jestem Mesjaszem”. Zapytali go: „Cóż, zatem? Czy jesteś Eliaszem?”. Odrzekł: „Nie jestem”. „Czy ty jesteś prorokiem?”. Odpart: „Nie!”. Powiedzieli mu, więc: „Kim jesteś, abyśmy mogli dać odpowiedź tym, którzy nas wystali? Co mówisz sam o sobie?”. Odpowiedział: „Jam głos wołającego na pustyni: Prostujcie drogę Pańską, jak powiedział prorok Izajasz”. A wystannicy byli spośród faryzeuszów. I zadawali mu pytania, mówiąc do niego: „Czemu zatem chrzczisz, skoro nie jesteś ani Mesjaszem, ani Eliaszem, ani prorokiem?”. Jan im tak odpowiedział: „Ja chrzczę wodą. Pośród was stoi Ten, którego wy nie znacie, który po mnie idzie, a któremu ja nie jestem godzien odwiązać rzemienia u Jego sandała”. Działo się to w Betanii, po drugiej stronie Jordanu, gdzie Jan udzielał chrztu. □

Bóg nie zmęczy się przebaczeniem

ks. Michał Grochowina

Dzisiejsza niedziela nazywana jest w liturgii gaudete – radujcie się. Wezwanie do radości wypływa z bliskości Bożego Narodzenia. Warto postawić sobie pytanie: „czym jest prawdziwa radość w życiu człowieka wierzącego – uyznawcy Jezusa Chrystusa?”

Ojciec Święty Franciszek, w adhortacji „Radość Ewangelii” przypomniał, że radość napętnia serce i całe życie tych, którzy spotykają się z Jezusem. Możemy, zatem powiedzieć, iż prawdziwa radość u wyznawcy Chrystusa to nieustanne spotkania z Nim. Współcześnie istnieje jednak wiele zagrożeń, które powodują, iż nie potrafimy spotykać Jezusa w naszym życiu. Ciągłe jesteśmy gdzieś zabiegani, nie potrafimy znaleźć czasu dla siebie, dla rodziny. Z jednej strony robimy wszystko żeby naszym bliskim zapewnić godne warunki do życia, a z drugiej zabiegając o te warunki tracimy prawdziwe więzi i relacje.

Kolejnym elementem tej życiowej układanki jest wszędzie obecna reklama sukcesu. Nie ma mowy o porażkach. Wszystko musi się nam udać. Życie jednak nie jest ani czarne, ani białe. Ono jest kolorowe, co oznacza, że przynosi nam tyle sytuacji, których nie jesteśmy w stanie przewidzieć do końca. Wtedy stając wobec tych sytuacji, myśląc współczesnymi trendami, możemy odbierać to, co trudne, jako katastrofę życiową. Tymczasem chrześcijanin nie jest człowiekiem porażki. Chrześcijanin to człowiek Bożego Narodzenia. To człowiek Niedzieli Zmartwychwstania,

innymi słowy, to człowiek zwycięstwa. Mając w sobie radość ewangeliczną, wypływającą ze spotkania z Jezusem patrzymy na nasze życie oczami Jezusa. A On patrzył z miłością. Dlatego wszystkie trudne chwile naszego życia należy odczytywać, jako szczególne doświadczenie Pana Boga. Nieraz będą to doświadczenia niezależne od nas, trudne, ale na pewno mające sens Boży. Innym razem będą to sytuacje, do których sami doprowadzamy. Tak łatwo przychodzi nam ranić się nawzajem. Lubimy wtedy szukać winnych, ale poza sobą.

Czas adwentu to czas refleksji: czy jest we mnie Boża radość? Czy zbyt łatwo nie ulegam współczesnemu pesymizmowi? Czy potrafię na różne sytuacje w moim życiu patrzeć oczami Chrystusa, czyli z miłością?

Chcąc dać odpowiedź na te pytania trzeba nam zawsze stawać w prawdzie. Okłamując siebie nie osiągnę nic, bo wcześniej czy później ciężar kłamstwa przyciśnie mnie. Do takiego uczciwego spojrzenia na siebie wzywa Jan Chrzciciel z dzisiejszej Ewangelii: Jam głos wołającego na pustyni: Prostujcie drogę Pańską, jak powiedział prorok Izajasz. Stawanie w prawdzie o sobie to także prostowanie pokręconych dróg naszego życia. Źródłem radości będzie wtedy dla nas świadomość Bożego przebaczenia. Bóg nigdy nie zmęczy się przebaczeniem. Człowiek tak, ale Bóg nigdy. Adwent to wspaniała okazja, aby wyprostować drogi swojego życia i z radością, wraz z bliskimi naszemu sercu, przeżyć Boże Narodzenie. □

Przyjdź, Panie Jezu i oświeć tych, którzy pogrążeni są w mrokach i cieniach śmierci. Przyjdź i okaż nam miłość Ojca na nowo. Zamieszkać pośród nas i naucz dróg roztropności (...). Niech rozbłyśnie nad nami światło Twej chwały. Niech Twoje przyjście zwycięży i rozproszy ciemności zła, a ludzi podległych niewoli grzechu uwolni. Przyjdź, Panie Jezu.

(z modlitwy Nowenny do Dzieciątka Jezus)

BOŻY POLIGLOTA, CZYLI NASZ JĘZYK MA MOC (3)

Gabriela Wilczyńska

Twoje słowa mogą cię sprowadzić z właściwej drogi

„A powiadam wam: Z każdego bezużytecznego słowa, które usypowiedzą ludzie, zdadzą sprawę w dzień sądu. Bo na podstawie słów twoich będziesz uniewinniony i na podstawie słów twoich będziesz potępiony”.

Jeśli te słowa Jezusa z Ewangelii św. Mateusza nie są w stanie nami wstrząsnąć do głębi, zmotywować do zmiany życia i sposobu, w jaki korzystamy z naszego języka, to chyba nic nie jest w stanie tego uczynić! On nie mówi tu o gwałcicielach, seryjnych mordercach, czy rabusiach. Jezus odnosi się do tego, w jaki sposób używamy słów. Pomimo tych wszystkich głupich, paskudnych, negatywnych komentarzy, sądziliśmy, że jesteśmy nieszkodliwi! Pan Jezus powiedział jeszcze więcej na temat naszych słów: „Každy, kto się gniewa na swego brata podlega sądowi. A kto by rzekł swemu bratu: Raka, podlega Wysokiej Radzie. A kto by mu rzekł: „Bezbożniku”, podlega karze piekła ognistego”. Miłe słowa! Kto nie używa języka w ten sposób? A więc zasługujemy na sąd i piekło. Po raz kolejny widzimy, że konsekwencją naszych słów jest życie lub śmierć. Zazwyczaj „minimalizujemy” skutki niewłaściwego używania słów, ale one mogą bardzo głęboko ranić. W Psalmie 52, David mówi o języku swojego nieprzyjaciela, jako o „ostrej brzytwie”. Słowa przesyłają nas aż do bólu! I znowu Dawid w psalmie 64 określa język mianem „miecza”, a „gorzkie słowa (są) jak strzały”. Ich przeznaczeniem jest zniszczyć i ranić! Grzechy języka mogą zniszczyć reputację człowieka, na przykład plotki, oszczerstwa i krytyka mogą zniszczyć grupę bliskich sobie osób, nie mówiąc już o wspólnocie kościelnej. Św. Jakub mówi, że „język jest ogniem, sferą nieprawości. Język jest wśród wszystkich naszych członków tym, co bezcześci ciało...”. Wiemy jak nieprzyjaciel postugiwał się oskarżeniem przeciwko Jezusowi, podczas Jego publicznej działalności. Można by pomyśleć, że niewłaściwe użycie języka było jednym z największych cierpień Chrystusa podczas męki. Ludzie postugiwali się językiem, aby mówić kłamstwa na Jego temat, aby Go oskarżać, drwić i kpić z Niego, obrażać Go, wyśmiewać się z Niego i prowokować Go. Może słowa nie przybiły Go w sposób fizyczny do krzyża, ale przesyłyły Jego Święte serce. Światowy styl życia do tego stopnia wkraść się do Kościoła, że większość z nas zachowuje się i mówi, jak ludzie ze świata. Nieprzyzwoite żarty przechodzą ludziami przez usta równie łatwo jak szarlotka. Przeklinamy i mówimy rzeczy, których naprawdę nie mamy na myśli, wypowiadamy obietnice, których nie jesteśmy w stanie spełnić i sądzimy, że

to normalne. Kiedyś dane komuś słowo było równie ważne jak umowa prawna, ale nie teraz! Kłamiemy i nazywamy to „białym kłamstwem”, ale żaden rodzaj kłamstwa nie pochodzi od Boga, ale od diabła, który jest „kłamcą i ojcem wszelkiego kłamstwa” Jezus w Ewangelii św. Mateusza mówi do nas „... Niech wasza mowa będzie: Tak, tak; nie, nie. A co nadto jest, od Złego pochodzi”. Św. Jakub pisze natomiast: „Przed wszystkim, bracia moi, nie przysięgajcie ani na niebo, ani na ziemię, ani w żaden inny sposób; wasze „tak” niech będzie „tak”, a „nie” niech będzie „nie”, abyście nie popadli pod sąd”. Podlegamy potępieniu, jeżeli nie mówimy prawdy! Po prostu, Boże drogi są inne niż nasze! „Człowiekiem nikczemnym jest i nicponiem: kto chodzi z kłamstwem na ustach, oczyma strzela, szurga nogami, palcami swymi wskazuje; a w sercu podstęp ukrywa, stałe przemysłwiwa złoto, jest podniechę do kłótni. Dlatego nagle zagłada nań przyjdzie: w mgnieniu oka zniszczony i nieodwracalnie!” (Księga Przysłów 6,12-15). □

Pielgrzymka do Ziemi Świętej

18 - 28 kwietnia 2015

Polska Misja Katolicka zaprasza Rodaków do udziału w Pielgrzymce.

Program obejmuje nawiedzenie w duchu pielgrzymkowym głównych miejsc związanych z Ewangelią: Betlejem, Jerozolima, Nazareth, Kafarnaum, Betania, Jerycho, Jordan, Morze Martwe, Góra Wniebo-wstąpienia, Karmel, Góra Błogosławieństw i Góra Tabor.

Termin Pielgrzymki został dostosowany do ferii świąt wielkanocnych w rejonie paryskim.

Przystępne ceny zaoferowały „Austrian Airlines”. Lot obędzie się następująco: Paris - Wiedeń - Tel Aviv - Wiedeń - Paris. Nasi rodacy z Austrii dołączają do grupy w Wiedniu. Wylot w sobotę 18-kwietnia 2015 z lotniska Charles de Gaulle o g. 16⁵⁵. Powrót do Paryża w poniedziałek 28-kwietnia o g. 15⁰⁵.

W kosztach Pielgrzymki - 1350€ - mieści się: przelot, transfery, wstępy, hotele (pokoje dwu-osobowe), trzy posiłki dziennie i ubezpieczenie grupowe.

Zgłoszenie udziału proszę kierować do: Séminaire Polonais de Paris, 11, rue Jules Guesde - 92130 Issy-les-Moulineaux. Kontakt: tel. 01 46 45 79 79; e-mail: sempol.paris@gmail.com. Przy zgło-

szczeniu trzeba podać dokładne dane paszportowe (nazwisko, imię bądź imiona, datę urodzenia, numer paszportu, datę jego ważności, adres oraz uścić wpisowe 500€ (gotówką, przelewem bądź czekiem wystawionym na „Aumônierie Polonaise” CCP 2334369 N Paris z dopiskiem: „Pielgrzymka do Ziemi Świętej”. Ilość miejsc jest ograniczona do 38. Zgłoszenia do 15-stycznia 2015.

Szczegółowe informacje zostaną podane osobom zgłoszonym po zamknięciu listy podczas specjalnego spotkania.

Pielgrzymkę poprowadzi Ks. dr Krystian Gawron, wicerektor Polskiej Misji Katolickiej we Francji. □

100 lat temu

Jerzy Klechta

100 lat temu, w 100. rocznicę wybuchu I wojny światowej, była dla Polaków wielkim dramatem.

Wojna toczyła się na kilku frontach, Polacy zaś walczyli w trzech różnych armiach i to właśnie ten fakt był główną przyczyną ich dramatu. Walcząc na różnych frontach, w szeregach zarówno armii rosyjskiej, jak i niemieckiej, a także austro-węgierskiej, brat zabijał brata. Polak strzelał do Polaka.

Przyczyną takiego stanu rzeczy było to, że na skutek zaborów z końca XVIII wieku, polska państwowość przestała istnieć, zatem Polacy służyli w armiach zaborczych. Przed wybuchem I wojny światowej w armiach trzech państw zaborczych służyło od 250 do 300 tys. Polaków, którzy będąc obywatelami Rosji, Niemiec i Austro-Węgier podlegali obowiązkowi służby wojskowej.

Nie ma precyzyjnych danych o liczbie Polaków walczących w I wojnie światowej. Jedni historycy podają liczbę 2,9 mln Polaków, inni – moim zdaniem bardziej wiarygodni – podają liczbę 3,4 mln. Spośród nich 1,4 mln trafiło do armii austriackiej, 1,2 mln do armii rosyjskiej i 800 tys. do armii niemieckiej. We wszystkich armiach Polacy doświadczali podobnego do nich stosunku. Byli traktowani jak przystawione mięso armatnie, jak obce ciało. Byli dyskryminowani. Polaków spotykała przede wszystkim dyskryminacja na tle religijnym. Szydzono z mowy polskiej i modlitewności Polaków. Największą jednak tragedią było to, że Polak służyący po stronie aliantów strzelał do Polaka w armii niemieckiej czy austriackiej, i na odwrót. Felicjan Sławoj Składkowski odnotował we wspomnieniach, że „jeden z naszych młodych chłopców wziął do niewoli ojca swego”.

W czasie I wojny światowej poległo, zmarło lub zaginęło bez wieści około 530 tys. Polaków. W tym ponad 220 tys. Polaków służyących w armii austro-węgierskiej, ok. 200 tys. w armii rosyjskiej i ponad 110 tys. służyących w armii niemieckiej.

Niepojętą skalę cierpień doświadczali Polacy mieszkający we Francji. Emigracja polska do Francji, w latach poprzedzających wybuch I wojny światowej znacznie się nasiliła. W latach 1908-1914 Polacy przybywali masowo do Francji osiedlając się w pobliżu szybów górniczych. Bardzo wielu przybyło z Westfalii, gdzie nabyli doświadczenia i stanowili dla Francji cenną siłę roboczą. To polscy górnicy, zwani we Francji „Westfalczykami” stali się pionierami francuskiego górnictwa, uczyli miejscową ludność, najczęściej mieszkańców wsi, abecadła górniczego zawodu. Wnieśli o wiele wyższą kulturę życia od tej, która panowała we francuskich wioskach.

U progu I wojny światowej Polacy mieszkali między innymi w następujących miejscowościach: Lens, Barlin, Lallaing, Dechy, Guesnain, Somain, Fenain, Courrières, Hénilin-Liétard, Pecquencourt, Arenberg, Billy-Montigny. W latach poprzedzających wybuch I wojny światowej emigracja polska we Francji liczyła 20-30 tysięcy osób.

W tym czasie Polską Misją Katolicką kierował sędziwy już wówczas ks. Leon Postawka (przejął placówkę w wieku 65 lat, umarł mając lat 83, rok wcześniej odszedł z Misji). Polacy rozproszeni byli po 40 departamentach. Misja była jednoosobowa. Natomiast Polacy pracujący w górnictwie korzystali z opieki misjonarzy krakowskich. Przyjeżdżali oni do Francji w miesiącach letnich. Opieka ta obejmowała jednak jedynie tzw. „Westfalczyków”. To właśnie ich, wybuch I wojny światowej postawił w dramatycznej sytuacji.

Polacy, czy to pracujący w górnictwie, czy ci, którzy byli rozpro-

Z KRAJU

• W II turze wyborów samorządowych kandydaci PiS przegrali we wszystkich dużych miastach. W Warszawie Hanna Gronkiewicz-Waltz (PO) pokonała Jacka Sasina z PiS uzyskując 58,6%, w Poznaniu wieloletniego prezydenta miasta Ryszarda Grobelnego pokonał Jacek Jaśkowiak z PO (59,4%), w Krakowie Jacek Majchrowski (58,7%) wygrał z popieranym przez PiS Markiem Lasotą, we Wrocławiu Dutkiewicz z PO (54,7%) wygrał z Miroslawą Stachowiak-Różecką (PiS). W Katowicach bezpartyjny Marcin Krupa (69,7%) niemal znokautował kandydata PiS Jacka Sośnierzę. W Gdańsku Adamowicz (PO) otrzymał 59,4% pokonując reprezentującego PiS Jaworskiego. Ciekawostką jest wygrana „palikociarzy” w Wadowicach i Słupsku (prezydentem będzie tu poseł i działacz gejowski Robert Biedroń). SLD może pochwalić się zdobyciem Częstochowy i Legnicy. W Głogowie kandydat SLD pokonał dotychczasowego prezydenta z PiS. PiS przypadły mniejsze ośrodki jak Ostrołęka, Siedlce, Nowy Sącz, Łomża, Biata Podlaska, Zamość, Tomaszów Mazowiecki, Bełchatów. PiS straciło jednak dwa symboliczne miasta – Radom i Elbląg, gdzie w ub. roku wygrał powtarzane tam wybory Jerzy Wilk. PSL wziął Ciechanów i Ostrowiec Świętokrzyski.

• Jarosław Kaczyński stwierdził, że fałszerstwa w wyborach samorządowych będą udowodnione w sądach i dodał, że PiS składa protesty wyborcze, z konkretnymi przypadkami łamania prawa w każdym województwie. Prezes PiS został mocno zaatakowany za stwierdzenie fałszerstwa wyborów z trybuny sejmowej.

• Polscy naukowcy napisali list otwarty w sprawie nieprawidłowości w wyborach samorząd-

wych oraz ich społecznych konsekwencji. Piszą w nim, że „Skala nieprawidłowości, organizacyjnego chaosu i dezinformacji w wykonaniu PKW i podległych jej sędziów-komisarzy, zatrzaża nie tylko wnikliwych obserwatorów polskiego życia politycznego”.

• Sejm niemal jednogłośnie uchwalił ustawę, w której wyraził zgodę na ratyfikację przez prezydenta Układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską a Ukrainą. Za głosowało 427 posłów, przeciw był tylko jeden – Roman Kotliński (d. „palikociarz”, obecnie koło Bezpieczeństwo i Gospodarka).

• Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP wydało oświadczenie, w którym umowę podpisaną przez prezydenta Rosji Władimira Putina i tzw. prezydenta Abchazji Raula Chadźimbę uznaje za nielegalną. Abchazja pozostaje częścią Gruzji.

• Radni wyłaniają władze województw i powiatów. Radni sejmiku woj. mazowieckiego ponownie wybrali Adama Struzika z PSL na marszałka województwa.

• Marszałek Sejmu Radosław Sikorski ocenił, że „prezes PiS Jarosław Kaczyński chce poprzez donos PiS na Polskę do instytucji zagranicznych w sprawie przebiegu wyborów samorządowych – tak jak w przypadku Smoleńska – rozhuścić nastroje”. Poszło tu o apel europosłów PiS o objęcie wyborów w Polsce międzynarodową kontrolą. Politycy PO zaciętrzewili się, że jest to wywlekanie spraw polskich poza kraj. Przy tej okazji przypomniano, więc m.in. wystąpienie z 2007 r. posła Bronisława Komorowskiego, który zarzucał rządzącemu wtedy PiS, że nie chce przyjąć międzynarodowych obserwatorów na wybory.

• Ambasador Polski w Moskwie Katarzyna Pełczyńska-Natęcz wezwała Rosję do szybszego rozwiązania problemu zwrotu wraku polskiego Tu-154M, który rozbił się 10 kwietnia 2010 r. pod Smoleńskiem.

• Przed Sądem Okręgowym w Warszawie ruszył proces b. wiceszefa Biura Ochrony Rządu gen. Pawła Bielawnego, oskarżonego za nieprawidłowości w przygotowywaniu ochrony VIP-ów w Smoleńsku w kwietniu 2010 r.

• Podczas spotkania w Warszawie ministrów obrony Polski i Francji Tomasza Stemoniaka i Jean-Yves Le Driana uzgodniono m.in., że Francja przyśle do Polski na ćwiczenia jednostkę pancerną w sile kompanii.

• Były minister transportu i członek kierownictwa PO Sławomir Nowak skazany w „aferze zegarkowej” na karę 20 tys. zł grzywny. Nowak nie wpisał zegarka do oświadczenia majątkowego. Skazany poseł zrzekł się po tym wyroku mandatu.

• 1 grudnia były polski premier Donald Tusk przejął funkcję szefa Rady Europejskiej, skupiającej przywódców państw UE. Tusk zakończył swoje przemówienia po... francusku, mówiąc, że cieszy się na współpracę.

• Ks. Mateusz Dziedzic, który został uprowadzony w Republice Środkowoafrykańskiej w połowie października, powrócił szczęśliwie do Polski.

• Przy okazji kontroli dokumentów pobytowych obcokrajowców Straż Graniczna odkryła w podwarszawskiej Wólce Kosowskiej około 1000 kg mięsa niewiadomego pochodzenia, w tym mięso psów. Służyło ono prawdopodobnie do zaopatrywania barów orientalnych. □

szeni po różnych miastach i miasteczkach francuskich, od pierwszych dni po wybuchu I wojny światowej solidaryzowali się z aliantami. Organizowali liczne demonstracje poparcia dla walczącej Francji. Niemniej ci Polacy, którzy kładli podwaliny pod górnictwo francuskie, owi „Westfalczycy”, którzy górnictwa nauczyli się w Niemczech, potraktowani zostali jak obywatele wrogiego państwa – Niemiec. Francuzi nie zostali i pewnie nawet przeciętny zjadacz bagietki o tym nie wiedział, że Polska jako państwo przestała istnieć – wówczas licząc... już prawie 120 lat temu, na skutek rozbiorów Rzeczypospolitej między Rosją, Austrię a także Niemcy. Polscy emigranci nie mieli obywatelstwa polskiego, bo mieć go nie mogli, natomiast posiadali obywatelstwo jednego z trzech zaborczych państw. A więc tych, którzy pochodzili z zaboru niemieckiego i austriackiego uważano we Francji za wrogów. Francja bowiem znalazła się w przeciwnym obozie.

Zresztą niechęcią Francuzi objęli wszystkich Polaków, także tych z zaboru rosyjskiego, aczkolwiek Rosja walczyła po stronie aliantów (do rewolucji bolszewickiej). Nawet demonstracje solidarności Polaków z Francją uważano za prowokację ze ich strony. W Lallaing tłum zaatakował mieszkanie duszpasterza ks. Ignacego Świądra, który ledwie uszedł z życiem. Natomiast polscy robotnicy pracujący w Lotaryngii (po wojnie francusko-pruskiej 1870 r. zaanektowanej przez Prusy) byli z kolei represjonowani przez Niemców. Taki los zgotowała Polakom historia. Nie po raz pierwszy i nie po raz ostatni.

100 lat temu, z dniem wybuchu I wojny światowej, Polacy mieszkający we Francji ruszyli do walki. I jak – czytamy w pracy S. Vlocewskiego (Stefana Włoszczewskiego) pt. „L' Etablissement des Polonais en France”, Paris 1936 – w bój poszło sześciu Gąssowskich, sześciu Gasztowtów, pięciu Stemplowskich, czterech Janowskich.

Nie wszyscy – jak wyżej wymienieni – walczyli w stopniu oficerskim. Ale np. w wojskowej służbie medycznej znalazło się aż 36 lekarzy polskiego pochodzenia. Do armii francuskiej wstąpiło 2 tys. Polaków. Utworzona została polska kompania 1 pułku Legii Cudzoziemskiej, która sięgnęła po laury zdobywając Arras.

Już całkiem innego kalibru dramata przeżyli Polacy, którzy walcząc w armii niemieckiej i austriackiej dostali się do francuskiej niewoli. Przeżyli gehennę, jaka obejmowała jeńca wrogiego obozu wojennego. □

ZE ŚWIATA

Opr. B.D.

- Ojciec św. Franciszek składał wizytę w Turcji. Papież uczestniczył m.in. w Stambule w prawosławnej liturgii z okazji przypadającej tego dnia uroczystości patrona patriarchatu Konstantynopola, św. Andrzeja. Papież mówił o „potwornej, nieludzkiej wojnie” w sąsiedniej Syrii i Iraku. Franciszek był czwartym papieżem w historii, który odwiedził Turcję. Jego podróż apostolska miała wymiar głównie ekumeniczny.
- Zaraz po zaprzysiężeniu parlamentu Ukrainy, deputowani wybrali na szefa nowego rządu dotychczasowego premiera Jaceniuka. Jego kandydaturę poparło w głosowaniu aż 341 parlamentarzystów.
- Ambasador Rosji przy OBWE Kielin oświadczył, że Moskwa nie dopuści do blokady wojennej Donbasu na wschodzie Ukrainy.
- Z raportu Kremla wynika, że produkcja przemysłowa w obwodzie donieckim w tym roku spadła o 59%, a w sąsiednim ługańskim – o 85%; produkcja żywności zmniejszyła się o 25–30%. 40 tys. małych przedsiębiorstw na wschodzie Ukrainy musiało ogłosić bankructwo, stanęły wszystkie zakłady chemiczne i wstrzymano wydobywanie w 69 z 93 kopalni węgla. Produkcję wstrzymano również w 7 hut. W Donbasie w wyniku działań wojennych zniszczonych zostało 30 mostów i 1000 km dróg.
- Ministrowie spraw zagranicznych państw NATO uruchomili fundusz powierniczy, który ma pomóc w modernizacji ukraińskiej armii.
- Ukraińska armia oskarżyła rosyjskie siły specjalne o udział w atakach na ważne ze strategicznego punktu widzenia lotnisko w Doniecku.
- W wyborach w Mołdawii partie opowiadające się za zbliżeniem do zachodu Europy otrzymały 44% głosów, a ugrupowania nawołujące do integracji z Rosją – ok. 40%.

- PE odrzucił wniosek o wotum nieufności wobec KE w związku z aferą wokół praktyk podatkowych stosowanych przez Luksemburg, gdy premierem tego kraju był szef KE Juncker.
- Fiński parlament, Eduskunta – Riksdag, opowiedział się za legalizacją „małżeństw jedнопłciowych”. Związki takie poparło 105 posłów, a 92 było im przeciwnych.
- Sarkozy wraca do boju o prezydenturę. Na razie byłby prezydent Francji został wybrany w internetowym głosowaniu na nowego szefa centroprawicowej Unii na rzecz Ruchu Ludowego (UMP). Uzyskał 64,5% głosów. Z kolei Marine Le Pen, szefowa Frontu Narodowego, została ponownie wybrana na przywódczynię ugrupowania.
- Ministerstwo Obrony Rosji poinformowało o pomyślnym przeprowadzeniu próby z nową międzykontynentalną raketą balistyczną Butawa. Raketę wystrzelono z okrętu podwodnego na Morzu Barentsa.
- Organizacja Krajów Eksportujących Ropę (OPEC) podjęła decyzję, że nie ograniczy jej wydobycia, aby podnieść ceny tego surowca. Oznacza to kolejny spadek cen i dalsze problemy dla Rosji, której budżet opiera się na eksporcie ropy.
- Obywatele Szwajcarii głosowali w referendum ws. zwiększenia rezerwy złota przez tamtejszy bank centralny i za ograniczeniem kwot emigracyjnych. Postulaty jednak nie przeszły.
- Litwa przechodzi 1 stycznia 2015 r. na wspólną walutę europejską. Będzie 19. krajem strefy euro.
- Premier Wielkiej Brytanii Cameron zapowiedział drastyczne ograniczenia świadczeń dla imigrantów. Ma to nastroić Brytyjczyków przychylniej do Unii Europejskiej. Już niedługo zwroty podatkowe, tzw. tax allowance oraz mieszkania socjalne

- będą dostępne dla imigrantów z UE dopiero po 4 latach pracy w Zjednoczonym Królestwie. Nie będzie też świadczeń na dzieci imigrantów, jeżeli mieszkają poza krajem. Imigranci, którzy nie znajdują pracy w okresie 6 miesięcy od przybycia do Wielkiej Brytanii, zostaną deportowani.
- Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii czeka przebudowa systemu politycznego. Oznacza ona zwiększenie autonomii Szkocji. Szkoci będą mogli już nie tylko sami decydować o sprawach oświaty, służby zdrowia czy gospodarki, ale także kształtować politykę podatkową oraz dzielić wydatki socjalne, zapomogi, czy świadczenia dla bezrobotnych. Każde 10% z podatku VAT trafi w przyszłości do kasy szkockiej.
- Jeden z okrętów desantowych Mistral, zbudowany na podstawie kontraktu z Rosją, a nieprzekazany jej z powodu działań Moskwy na Ukrainie, został okradziony. Zniknęły twarde dyski i część sprzętu nadawczego. CIA, KGB?
- Dwóch zamachowców samobójców wysadziło się w Wielkim Meczezie w mieście Kano na północy Nigerii. Następnie 15 uzbrojonych napastników strzelało do ludzi. Zginęło, co najmniej 120 osób.
- Sławny hiszpański klub Real Madryt po podpisaniu umowy z arabskim bankiem usunął katolicki krzyż z herbu. Przyjdzie kibicować „czerwonej” Barcelonie?
- Z Namibii napływały informacje o wielu technicznych problemach z pierwszym w Afryce elektronicznym systemem głosowania w tamtejszych wyborach parlamentarnych i prezydenckich. Pomagali nasi specjaliści?
- W Wielkiej Brytanii najczęściej wybieranym imieniem dla synów w 2014 r. jest imię mułumańskiego proroka Mohammeda (Mahometa). □

O transcendentnej genezie godności człowieka

Z przemówienia papieża Franciszka w Parlamencie Europejskim

(...) Moja wizyta tu ma miejsce ponad ćwierć wieku od tej, jaką złożył papież Jan Paweł II. Wiele się zmieniło od tamtych czasów w Europie i na całym świecie. Nie ma już przeciwstawnych bloków, które wówczas dzieliły kontynent na dwie części i powoli spełnia się pragnienie, aby „Europa suwerenna i wyposażona w wolne instytucje rozszerzyła się kiedyś aż do granic, jakie wyznacza jej geografia, a bardziej jeszcze historia”[1] (...).

Zwracając się dziś do was i wychodząc od mojego powołania, jako pasterza, chciałbym skierować do wszystkich obywateli Europy orędzie nadziei i zachęty. Orędzie nadziei, którego podstawą jest ufność, że trudności mogą stać się silnymi katalizatorami jedności, by przezwyciężyć wszelkie obawy, jakie Europa przeżywa razem z całym światem. Nadzieję w Panu, który przekształca zło w dobro, a śmierć w życie.

Zachęty, by powrócić do stanowczego przekonania ojców założycieli Unii Europejskiej, którzy pragnęli przyszłości opierającej się na zdolności do wspólnego działania na rzecz przezwyciężenia podziałów i krzewienia pokoju i jedności wśród wszystkich narodów kontynentu. W centrum tego ambitnego projektu politycznego było zaufanie do człowieka, nie tyle, jako obywatela ani też podmiotu ekonomicznego, ale do człowieka, jako osoby obdarzonej godnością transcendentną (...).

Dzisiaj promowanie praw człowieka odgrywa kluczową rolę w ramach zaangażowania Unii Europejskiej na rzecz wspierania godności osoby, zarówno w jej wnętrzu, jak i w relacjach z innymi państwami. Jest to zaangażowanie ważne i godne podziwu, bo wciąż istnieje nazbyt wiele sytuacji, w których istoty ludzkie są traktowane jak przedmioty, których koncepcję, strukturę i przydatność można zaprogramować, a które następnie można wyrzucić, gdy nie są już potrzebne, gdyż stają się słabe, chore lub stare.

Jaka bowiem godność istnieje rzeczywiście, kiedy nie ma możliwości swobodnego wyrażania swej myśli czy wyznawania bez ucisku swej wiary religijnej? Jaka godność jest możliwa bez jasnych ram prawnych, ograniczających panowanie siły i sprawiających wyższość prawa nad tyranią władzy? Jaką godność może w ogóle posiadać mężczyzna lub kobieta, którzy stali się przedmiotem jakiegokolwiek dyskryminacji? Jaką godność może mieć kiedykolwiek osoba, która nie ma pożywienia czy minimum niezbędnego do życia, czy co gorsza, pracy, która namaszcza ją godnością? Krzewienie godności osoby oznacza uznanie, że posiada ona niezbywalne prawa, których nie może być pozbawiona arbitralnie przez nikogo, a tym mniej, na rzecz interesów ekonomicznych (...).

Mówienie o transcendentnej godności człowieka oznacza, zatem odwoływanie się do jego natury, jego wrodzonej zdolności do odróżniania dobra od zła, do owej „busoli” wpisanej w nasze serca, którą Bóg odcisnął na całym stworzeniu[4]; oznacza nade wszystko spoglądanie na człowieka nie, jako na absolut, lecz jako na istotę relacyjną. Jedną z najczęstszych chorób, jakie dostrzegam w dzisiejszej Europie jest samotność, właściwa osobom pozbawionym więzi. Jest ona szczególnie widoczna u ludzi w podeszłym wieku, często pozbawionych własnemu losowi, a także w młodych pozbawionych punktów odniesienia i szans na przyszłość; jest ona widoczna w wielu osobach ubogich zamieszkujących w naszych miastach; widać ją w zagubionych uczach imigrantów, którzy tu przybyli w poszukiwaniu lepszej przyszłości (...).

Dotychczas się do tego pewnie nieco egoistyczne style życia, charakteryzujące się bogactwem nie do utrzymania, a często obojętnym wobec otaczającego świata, zwłaszcza najuboższych. Ze smutkiem stwierdzamy, że w centrum debaty politycznej przeważają kwestie techniczne i ekonomiczne kosztem autentycznej orientacji antropologicznej[5]. Istocie ludzkiej grozi sprowadzenie do bycia jedynie trybikiem w mechanizmie, który traktuje ją na równi z dobrem konsumpcyjnym, którego można używać, tak, że – jak to niestety często

widzimy, – gdy życie nie odpowiada potrzebom tego mechanizmu, jest odrzucane bez większego wahania, jak w przypadku nieuleczalnie chorych, ludzi starszych, opuszczonych i pozbawionych opieki lub dzieci zabitych przed urodzeniem.

Jest to wielkie nieporozumienie, które ma miejsce, „kiedy bierze górę absolutyzacja techniki”[6], doprowadzająca do „pomieszenia środków i celów”[7]. Jest ona nieuniknionym wynikiem „kultury odrzucenia” i „agresywnego konsumizmu”. Przeciwnie, potwierdzenie godności osoby oznacza uznanie, że życie ludzkie jest cenne, że jest nam ono darmo dane, a zatem nie może być przedmiotem handlu czy sprzedaży. Wy, jako parlamentarzyści, jesteście powołani także do wielkiej misji, choć może się ona wydawać nieużyteczna: do troski o kruchość narodów i osób. Zatrószczenie się o kruchość oznacza siłę i tkliwość, oznacza walkę i owocność w kontekście modelu funkcjonalistycznego i prywatności, który nieuchronnie prowadzi do „kultury odrzucenia”. Zatrószczenie się o kruchość osób i narodów oznacza pielęgnowanie pamięci i nadziei; oznacza wzięcie na siebie ciężaru chwili obecnej w jej sytuacji najbardziej marginalnej i niepokojącej oraz bycie zdolnymi do namaszczenia jej godnością[8] (...).

Właśnie wychodząc od potrzeby otwartości na transcendencję, pragnę podkreślić centralne miejsce osoby ludzkiej, która w przeciwnym razie byłaby na łasce i niełasce mody i aktualnych władz. Dlatego uważam, że fundamentalne znaczenie ma nie tylko dziedzictwo, jakie chrześcijaństwo pozostawiło w przeszłości w kształtowaniu społeczno-kulturowym kontynentu, ale nade wszystko wkład, jaki zamierza wnieść dziś i w przyszłości do jego rozwoju. Taki wkład nie stanowi zagrożenia dla świeckiego charakteru państwa i dla niezależności instytucji Unii, ale ubogacenie. Wskazują na to ideały, jakie ją kształtowały od samego początku, takie jak pokój, zasada pomocniczości i solidarności, humanizm koncentrujący się na poszanowaniu godności osoby (...).

Nie możemy w tym miejscu nie wspomnieć o wielu niesprawiedliwościach i prześladowaniach, jakie codziennie wymierzone są w mniejszości religijne, zwłaszcza chrześcijan, w różnych częściach świata. Wspólnoty i osoby będące przedmiotem barbarzyńskiej przemocy: wypędzani ze swoich domów i ojczyzn; sprzedawani, jako niewolnicy; zabijani, ścinani, ukrzyżowani i spaleni żywcem przy haniebnym i sprzyjającym milczeniu wielu.

Motto Unii Europejskiej brzmi: Jedność w różnorodności. Ale jedność nie oznacza uniformizmu politycznego, gospodarczego, kulturalnego czy myśli. W istocie każda autentyczna jedność żyje bogactwem tworzących ją różnorodności: jak rodzina, która jest o tyle bardziej zjednoczona, o ile każdy z jej członków może bez lęku być dogłębnie sobą. W tym sensie uważam, że Europa powinna być rodziną narodów, które mogłyby odczuć bliskość instytucji Unii Europejskiej, o ile będą one w stanie umiejętnie potążyć ideał pożądaną jedności z właściwą każdemu różnorodnością, doceniając poszczególne tradycje; zdając sobie sprawę ze swej historii i korzeni; uwalniając się od wielu manipulacji i fobii. Umieszczenie w centrum osoby ludzkiej oznacza przede wszystkim zezwolenie, aby wyrażała ona swobodnie swe ublice i swoją kreatywność, zarówno na poziomie jednostki jak i narodu (...).

W tej dynamice jedności – partykularności staje przed wami, także konieczność podjęcia odpowiedzialności za troskę o żywotność demokracji narodów Europy. Nie da się ukryć, że koncepcja homologacyjna globalizacji oddziałuje na żywotność systemu demokratycznego, osłabiając bogaty, owocny i konstruktywny spór organizacji i partii politycznych między sobą. W ten sposób pojawia się ryzyko życia w sferze idei, samego słowa, obrazu, sofistematów... aż do mylenia rzeczywistości demokracji z nowym nominalizmem politycznym [10] (...).

Dawanie Europie nadziei oznacza nie tylko uznawanie centralnego miejsca osoby ludzkiej, ale oznacza również promowanie jej talentów. Chudzi, więc o inwestowanie w nią i w miejsca, gdzie jej talenty się

kształtują oraz przynoszą owoce. Pierwszym takim obszarem jest zdecydowanie edukacja, wychodząc od rodziny, komórki podstawowej i cennego elementu każdego społeczeństwa. Rodzina zjednoczona, płodna i nierozzerwalna wnosi z sobą elementy fundamentalne, by dać nadzieję na przyszłość. Bez tej solidności dochodzi się do budowania na piasku, z poważnymi konsekwencjami społecznymi. Z drugiej strony, podkreślanie znaczenia rodziny nie tylko pomaga dawać perspektywę i nadzieję nowym pokoleniom, ale także wielu osobom starszym, często zmuszonym do życia w warunkach samotności i opuszczenia, bo nie ma już ciepła ogniska domowego, które byłoby w stanie im towarzyszyć i wspierać ich.

Oprócz rodziny, są też instytucje edukacyjne: szkoły i uniwersytety. Edukacja nie może ograniczać się do zapewnienia jakiegoś zbioru wiedzy technicznej, ale powinna sprzyjać bardziej złożonemu procesowi rozwoju człowieka w jego całości. Dzisiejsza młodzież chce mieć możliwość formacji odpowiedniej i pełnej, aby spojrzeć na przyszłość z nadzieją, a nie z rozczarowaniem. Istnieje też wielki potencjał twórczy Europy w różnych dziedzinach poszukiwań naukowych, z których niektóre nie zostały jeszcze w pełni zbadane. Wystarczy pomyśleć na przykład o alternatywnych źródłach energii, których rozwój w znacznym stopniu przyniósłby korzyść ochronie środowiska.

Europa zawsze stała na pierwszej linii chwalebego zaangażowania na rzecz ekologii. Nasza ziemia wymaga rzeczywiście stałej opieki i uwagi, a każdy jest osobiście odpowiedzialny za strzeżenie stworzenia, cennego daru, który Bóg umieścił w rękach ludzi. Oznacza to z jednej strony, że natura jest do naszej dyspozycji, możemy się z niej cieszyć i dobrze wykorzystywać; z drugiej jednak strony oznacza, że nie jesteśmy jej panami. Stróżami, ale nie panami. Dlatego też mamy ją miłować i szanować, a „tymczasem często kierujemy się pychą, dążąc do panowania, posiadania, manipulowania, wykorzystywania; nie «dogłębamy go», nie szanujemy, nie uważamy

za bezinteresowny dar, nad którym trzeba mieć pieczę...”[11] (...).

Obszarem, na którym rozwijają się talenty człowieka jest praca. Nadszedł czas, aby wspierać politykę zatrudnienia, ale przede wszystkim trzeba przywrócić godność pracy, zapewniając także odpowiednie warunki do jej realizacji. Oznacza to z jednej strony znalezienie nowych sposobów, by łączyć elastyczność rynku z potrzebą stabilności i pewnością perspektyw zatrudnienia, niezbędnych dla ludzkiego rozwoju pracowników; z drugiej strony, oznacza krzewienie odpowiedniego kontekstu społecznego, który nie zmierza do wyzysku ludzi, ale zapewnienia poprzez pracę możliwości budowania rodziny i wychowywania dzieci.

Podobnie, konieczne jest wspólne stawienie czoła problemowi migracji. Nie można się godzić z tym, by Morze Śródziemne było wielkim cmentarzem! Na łodziach, które codziennie docierają do wybrzeży europejskich są mężczyźni i kobiety potrzebujący gościnności i pomocy. Brak wzajemnego wsparcia w UE grozi zachęcaniem do rozwiązań partykularnych problemu, które nie biorą pod uwagę ludzkiej godności imigrantów, sprzyjając pracy niewolniczej i nieustannym niepokojom społecznym. Europa będzie w stanie poradzić sobie z problemami związanymi z imigracją, jeśli będzie umiała jasno zaproponować swoją tożsamość kulturową i wprowadzić w życie odpowiednie ustawodawstwo, które potrafiłoby jednocześnie chronić prawa obywateli europejskich i zapewnić gościnność dla imigrantów; jeśli będzie umiała przyjąć politykę poprawną, odważną i konkretną, która pomoże krajom ich pochodzenia w rozwoju społeczno-politycznym i przezwyciężeniu konfliktów wewnętrznych – głównej przyczyny tego zjawiska – zamiast polityki interesów, która zwiększa i podsyca te konflikty. Trzeba zająć się przyczynami, a nie tylko skutkami.

Panie Sekretarzu Generalny, Pani Przewodnicząca, Ekscelencje, Panie i Panowie deputowani.

(...) Do was, ustawodawców, należy zadanie zachowania i rozwoju tożsamości europejskiej, aby obywatele odzyskali zaufanie do instytucji Unii i do projektu pokoju i przyjaźni, który jest jej fundamentem. Wiedziecie, że „im bardziej wzrasta potęga ludzi, tym bardziej rozszerza się ich odpowiedzialność, czy to w przypadku jednostek, czy zbiorowości”[12]. Zachęcam was, więc do pracy, aby Europa na nowo odkryła swą dobrą duszę.

Pewien anonimowy autor z II wieku pisał, że „czym jest dusza w ciebie, tym są w świecie chrześcijanie”[13]. Zadaniem duszy jest wspieranie ciała, bycie jego sumieniem i pamięcią historyczną. A historia dwóch tysięcy lat wiąże Europę i chrześcijaństwo. Historia nie wolna od konfliktów i błędów, ale zawsze ożywiana pragnieniem zbudowania dobra. Widzimy to w pięknie naszych miast, a jeszcze bardziej w pięknie wielu dzieł miłosierdzia i wspólnego wzrastania, które kształtują kontynent. Ta historia w dużej części jest jeszcze do napisania. Jest ona naszą teraźniejszością i także naszą przyszłością. Jest ona naszą tożsamością. A Europa bardzo potrzebuje odkrycia na nowo swojego oblicza, aby się rozwijać, zgodnie z duchem swoich ojców założycieli, w pokoju i zgodzie, bo sama nie jest jeszcze wolna od konfliktów (...).

Nadeszła chwila, aby porzucić ideę Europy przestraszonej i zamkniętej w sobie, aby rozbudzić i krzycić Europę uczestniczącą, niosącą wiedzę, sztukę, muzykę, wartości humanistyczne, a także wartości wiary. Europę kontemplującą niebo i dążącą do ideałów; Europę, która opiekuje się, broni i chroni człowieka; Europę podążającą po ziemi bezpiecznej i solidnej, będącą cennym punktem odniesienia dla całej ludzkości! □

Adwent do Adwent *ciąg dalszy ze str. 3*

A tak obecnie wygląda Adwent w wielu domach. I co z dziećmi? Współczesne dzieci niemal zupełnie nie znają już adwentowego wyciszenia i spokojnego oczekiwania świąt. Bombardowane zewsząd mediami nie znają różnicy między „czekaniem na wyjątkowy czas” a „korzystaniem z zawsze fajnego

czasu”. Korzystaniem z wszelkich uciech niemal zawsze, z taką samą intensywnością. Do... bólu. Więc ze szkodą dla ducha, ale i dla ciała.

Pojawiła się sensowna inicjatywa (można znaleźć w sieci), kampania, którą stworzyli rodzice dla innych rodziców. „Czas Świąt – mniej ekranu, więcej rodziny” to pomysł, by

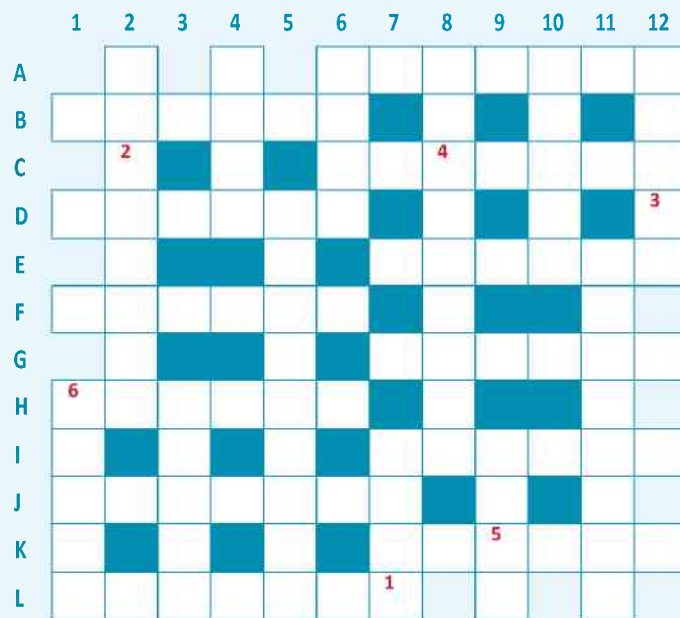
w czas Adwentu odsunąć dzieci od ekranów, a ich uwagę skierować na sensowniejsze tory. By potem nie tylko święta były zdrowsze, ale i relacje. I same dzieci. Zasady kampanii, dość proste w realizacji, mają szansę odmienić nasze domy. Ja (z rodziną) weszłam w to. W końcu Adwent to Adwent. □

Gość Niedzielny

Poziomo: A-6. Roślina warzywna na bigos. B-1. Nalot na powierzchni przedmiotów z miedzi, śniedz. C-6. Mały ciek wodny. D-1. Zając zmieniający zimą ubarwienie na białe. E-7. Obrażliwe słowo skierowane do kogoś. F-1. Chęć, pragnienie czegoś. G-7. Łuski nasion i zarodki ziarna pozostałe po jego zmieleniu. H-1. Jednostka miary z Mt 25,14-30. I-7. Pozioma dźwignia dwuramienna służąca do wychylania steru kierunku samolotu. J-1. Syn. K-7. Port nad Loarą – historyczna stolica Bretanii. L-1. Komplet naczyń stołowych.

Pionowo: 1-H. Mineral, najczęściej bezbarwny lub żółtawy, używany w jubilerstwie. 2-A. Promieniowanie jonizujące. 3-H. Tropikalna roślina wodna o dużych, pływających liściach i białych kwiatach. 4-A. Ciąg powtarzających się zjawisk lub czynności. 5-D. Samodzielność i niezależność w decydowaniu o sobie. 6-A. Tylna część szyi granicząca z grzbietem. 7-I. Oszklone otwory w ścianach domu. 8-A. Kapłan mający pełne święcenia uprawniające go do odprawiania Mszy. 9-I. Wartość czegoś wyrażana w pieniądzu. 10-A. Mocne włókno otrzymywane z liści agawy. 11-E. „Archanioł Boży postan do Panny Mariji”. 12-A. Meksykański sukulen kwitnący tylko raz. □

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 6 utworzą rozwiązanie.

Rozwiązanie krzyżówki z GK nr. 36/2014: „Módl się za nami”.

Poziomo: ebola, fajans, diakon, tułów, lord, enigma, Ystad, pion, autor, „Znak” perta, chleb, Linus, argon, trawa, złaz, Arpad, żart, różga, nazi, mięta, Pilica, pletwa, skała. **Pionowo:** puchacz, Wadowice, tżawnik, religia, kardynał, zajęcie, ambona, esteta, prymas, ostoda, Drwęca, adwent, „szkapa”, epelet, pacierz, różaniec, nowenna, kosmita, Warszawa, kotyska. □

Kłęska walki z bezrobociem

Ni jnowsze dane statystyczne po raz kolejny mówią o wzroście bezrobocia we Francji.

Jest to prawdziwa kłęska polityki prezydenta Francois Hollande'a, dla którego walka z bezrobociem miała być podobno jednym z priorytetów. Tymczasem od początku kadencji prezydenckiej socjalisty, liczba osób zapisanych do tubylczego „pośredniaka” (Pole Emploi) niemal stale rośnie. Na półmetku prezydentury, wg przedstawianych co miesiąc danych, wzrost liczby bezrobotnych nie nastąpił tylko dwa razy.

Od objęcia prezydentury przez Hollande'a przybyło pół miliona (508 tysięcy) bezrobotnych tzw. kategorii A. Jest ich już 3,4 miliona. Razem z tymi, którzy mają od czasu do czasu pracę dorywczą, staże, itp.

realnie liczba bezrobotnych wzrosła do 5,1 mln. Specjaliści zwracają dodatkowo uwagę na niebezpieczne zjawisko wzrostu o 30% tzw. długotrwałych bezrobotnych (2,2 mln pozostaje bez pracy ponad rok). 44% wynosi bezrobocie w kate-

gorii wiekowej pracowników ponad 50 lat.

Na aktywizację zawodową (walkę z bezrobociem) rząd wydaje tymczasem rocznie 3 miliardy euro, które zdają się dawać pracę głównie urzędnikom. Co gorsza, niemal wszystkie prognozy przewidują, że lepiej nie będzie, a do końca 2016 roku, odsetek bezrobotnych wzrośnie z obecnych 9,7% do 10,1%. □

Jan Kciuk

BOŻE NARODZENIE I SYLWESTER W DOMACH

LA FERTÉ SOUS JOUARRE

• **24 grudnia:** – Uroczysta wieczerza wigilijna – g. 19.00; – Pasterka – g. 23.00.

• **25 grudnia:** – śniadanie świąteczne – godz. 9.00; – Msza św. w Uroczystość Bożego Narodzenia – godz. 11.00; – Obiad świąteczny – godz. 12.30.

Cena za całość – 100€; lub Wigilia 35€; Nocleg + śniadanie 35€; Boże Narodzenie obiad świąteczny 30€. Dojazd własnym pojazdem.

• **31 grudnia:** – Msza św. na zakończenie roku – godz. 19.00; – Uroczysta kolacja – godz. 20.30; – Bal Sylwestrowy. Cena bez noclegu 65€; Nocleg + śniadanie 90€

Maison de la Mission Catholique Polonaise Fondée par Anna et Stanislas Kozłowski
31, rue d'Hugny, 77260 La Ferté sous Jouarre, tel./fax: 01 60 22 03 76; e-mail: pmk.laferte@free.fr; www.pmkjouarre.blogspot.fr

KORSYKA

• **24/25 grudnia:** – Uroczysta polska Wigilia – Pasterka – Msza Bożonarodzeniowa.

Pobyt: pełne żywienie - w dzień zwykły - 30 €; w dzień świąteczny (Wigilia, I i II dzień Świąt) - 60 €. Do tej sumy należy dodać cenę pokoju.

• **31 grudnia** - Msza

Des brèves encore tièdes

Informations vues et lues pour vous dans les media

Le deuxième tour des élections, qui a eu lieu le 30 novembre, ne concernait que l'élection des maires qui se déroule au scrutin majoritaire à deux tours. Dans les grandes villes (à Varsovie, Cracovie, Wrocław et Gdańsk), ce sont les candidats sortants qui ont remporté la victoire. Ainsi dans la capitale, Varsovie, la candidate de la Plate-forme civique (PO), Hanna Gronkiewicz-Waltz, a gagné avec 58,6 % contre son adversaire de Droit et Justice (PiS), Jacek Sasin (41,4 %). C'est la troisième victoire de la maire sortante. Dans l'ancienne capitale, Cracovie, Jacek Majchrowski, divers gauche, a gagné pour la quatrième fois. Il obtient 58,8 % contre son adversaire Marek Lasota (41,2 %), soutenu par le PiS. Pour mémoire, à Łódź, troisième grande ville, le choix du premier édile s'est décidé dès le premier tour avec l'élection de Hanna Zdanowska (PO), vainqueur avec 54,1 %, ce qui est son deuxième mandat. Dans la capitale de Basse-Silésie, Wrocław, quatrième ville du pays, Rafał Dutkiewicz, divers droite soutenu par la PO, rempile également pour la quatrième fois avec 54,7 % des voix, ce qui est beaucoup moins élevé qu'aux élections précédentes (84,5 % en 2006 et 71,6 % 2010). Il devance la candidate du PiS, Mirosława Stachowiak-Różecka, qui fait 45,3 %. Les maires sortants n'ont toutefois pas tous été reconduits dans les grandes villes. Certains ont été éconduits, comme c'est le cas à Poznań, cinquième ville de Pologne, où les habitants ont souhaité le changement. C'est une surprise, car Ryszard Grobelny, divers droite, semblait bien amarré à son fauteuil depuis 1998. Il était arrivé en tête au premier tour avec 28,6 %, mais ce n'était pas suffisant

pour s'assurer la victoire au second où il n'a obtenu que 40,9 %, derrière son adversaire de la PO, Jacek Jaśkowiak (59,1 %). Enfin, dans la sixième ville du pays, Gdańsk, c'est l'élection pour la cinquième fois consécutive de Paweł Adamowicz qui obtient 61,3 %. Il bat son adversaire du PiS, Andrzej Jaworski (38,7 %).

Une information pour notre Recteur : à Nowy Sącz, Ryszard Nowak du PiS a été réélu avec 50,3 %, soit moins de deux cents voix sur son adversaire, Ludomir Handzel.

Dans ces élections, pas de surprise, sauf peut-être à Poznań. Sinon, les candidats sortants et favoris ont gagné les élections, avec en majorité des membres de la PO ou soutenus par le parti libéral, même si les résultats sont moins bons qu'en 2010. Ces victoires sont une aubaine pour Ewa Kopacz qui conforte son pouvoir à la tête du parti. Le milieu urbain, où siègent les pouvoirs politiques, économiques, culturels, universitaires, lieu où les idées bougent – pas toujours dans le bon sens –, où les nouvelles idées apparaissent – pas toujours les meilleures –, où habitent les classes sociales plus aisées, mieux éduquées, avec des classes d'âge plus jeunes, est un milieu hostile aux conservateurs et sensible aux critiques émises contre eux. Il les rejette au profit des libéraux. Une bonne partie des votes pour la PO sont probablement des votes contre le PiS. Que peut faire ce dernier contre son adversaire qui est à cent pour cent le parti du milieu urbain ? Tout – son discours, sa politique, sa vision du progrès, de la réussite, du succès – est en direction des villes, surtout les grandes. Il s'est allié aux agrariens, bien implantés en milieu rural, pour toucher une population qui ne lui est pas

familière. Le discours conservateur, dans ces conditions, a du mal à se faire entendre. Même si le PiS arrive à se hisser comme deuxième parti derrière la PO, même si cette fois-ci il est arrivé en tête en moyenne nationale pour les régionales, même s'il arrive à progresser à l'élection des maires, ce n'est pas suffisant. Il donne l'impression d'être l'éternel second à qui il manque toujours un petit quelque chose pour passer en tête. Mais être premier, ce n'est pas tout. Il faut l'être largement pour avoir la possibilité de prendre seul le pouvoir, car dans la configuration politique actuelle du pays, il n'y a personne pour s'allier au PiS. On le voit bien au niveau régional, là où il est arrivé en tête. Dans tous les cas, sauf un, le pouvoir est pris par la coalition PO et PSL, arrivés deuxième et troisième, mais qui à eux deux peuvent constituer une majorité absolue. Le PiS n'a le pouvoir que là où il a cette majorité absolue tout seul. Jarosław Kaczyński peut se réjouir des résultats de ce dernier scrutin, promoteurs et porteurs d'espoir pour son parti, mais derrière cette satisfaction, il doit sans doute être bien conscient que la prise du pouvoir ne sera pas automatique si, avec la victoire, il n'obtient pas la majorité absolue. Le fait d'arriver en tête n'ouvrira pas obligatoirement la route du gouvernement. Pour cela, il serait peut-être nécessaire que le discours du PiS s'urbanise, c'est-à-dire qu'il ait quelque chose à dire aux habitants des grandes villes, et que ce soit plus crédible que le discours libéral. Sinon, même s'il sort en tête des élections, il peut ne pas gagner le pouvoir.

La commission électorale nationale, après avoir présenté sa démission, a terminé définitivement son travail. Le président de la République nommera les nouveaux membres dont les candidatures seront présentées par le tribunal constitutionnel, la cour suprême et la cour administrative suprême. □

Chór Piast zawiadamia

14 grudnia o godz. 11⁰⁰, w kościele Wniebowzięcia NMP w Paryżu, z inicja-

tywy stow. Chór Piast, odprawiona zostanie Msza św. w intencji zmarłych chórzystów śp.: Tomasz Mądrego, Stefani Nowak, Alicji Piaseczyńskiej, Teresy Stabej, Zofii Wąsik,

Stanisława Zięby i Antoniego Żukowskiego.

Prosimy wszystkich znających o udziale w Mszy św. i modlitwę za pokoj dusz, naszych zmarłych przyjaciół. □

POLSKIEJ MISJI KATOLICKIEJ WE FRANCJI

św. na zakończenie roku; Uroczysta kolacja i powitanie Nowego Roku. Bal przy dźwiękach polskiej i korsykańskiej muzyki.

Pobyć: pełne wyżywienie: w dzień zwykły – 30 €; w dzień świąteczny – 60 €; wieczór sylwestrowy – 60 €. Do tej sumy należy dodać koszt pokoju. Ceny pokoi na stronie internetowej: www.maison-saint-hyacinthe.com. Podróż we własnym zakresie.

Maison Saint Hyacinthe

20200 Santa Maria Di Lota, Lieu Dit Miomo BASTIA; tél.: 04 95 33 28 29; e-mail: mshcorse@yahoo.fr; www.maison-saint-hyacinthe.com

LOURDES

• **24/25 grudnia:** – Polskie Boże Narodzenie: Uroczysta Wigilia, Pasterka – posiłki świąteczne i rodzinna atmosfera.

Pobyć: Pełne wyżywienie – 52 €. Cena bez obiadu – 42 €.

• **31 grudnia:** – **1 stycznia 2015:** Możliwość spędzenia Sylwestra i Nowego Roku

w Sanktuarium Matki Bożej. Podróż we własnym zakresie.

Maison de la Mission Catholique Polonaise BELLEVUE

Route de Bartres, 65100 Lourdes; tel. 05 62 94 91 82;

e-mail: pmk-lourdes@club-internet.fr; www.pmk Lourdes.blogspot.fr

Koncert

Któręgoś dnia, spacerując po mieście, zauważył nowe i fiszne reklamy, które jakiś nieznanemu zespołowi muzycznemu. Właśnie mieli za kilka dni pójść się z koncertem.

Piotr Fedorowicz

Interesował się muzyką współczesną, sam lubił grać i śpiewać, tak według swoich młodzieżowych możliwości. Nawet występował w parafialnym zespole.

Jego rówieśnicy też zauważyli plakaty i zaczęły się dyskusje. Nikt nie znał zapowiadanego zespołu, ale każdy coś o nim słyszał, coś wiedział, bo mówiono, bo pisano, że dobry, że oryginalny... Niestety w internecie niewiele o nim było.

Doszedł więc do wniosku, że skoro zdania są podzielone, sam pójdzie, zobaczy, posłucha, przeżyje i... oceni.

Przecież przy takiej reklamie, muzycy ci muszą coś sobą reprezentować – rozumował. Jednak to, co najbardziej dziwiło wszystkich, to że wprawdzie na plakatowych zdjęciach zespół wyglądał wyjątkowo na czasie, ale gdzieś w jego programie padało imię „Jezus”. Zastanawiał się nawet czy nie chodzi o... wyśmianie – jak to dzisiaj w modzie, czy też przeciwnie – o hołd Temu Imieniu. Tak na prawdę to też intrygowało młodych zapaleńców muzyki.

Zaproponował swojej dziewczynie wspólne pójście na zapowiadany koncert. Ona też lubiła muzykę, znała się na rzeczy, a nawet zaczynała grać na gitarze. Miała jednocześnie podobne podejście do spraw wiary i religii co on, więc jej spostrzeżenia i emocje mogły być cenne. Podczas dyskusji miał w niej bratnią duszę – bliską osobę podobnie widzącą świat.

W końcu zdobyli bilety, co nie było wcale takie proste, bo jak się okazało chętnych było bardzo wielu. To też wzmacniało jego ciekawość. I tak poszli razem.

Grupa młodych na scenie nie wyglądała jakoś wyjątkowo. Ich stroje nie były

wcale ekstrawaganckie, ani specjalnie wystrzałowe, ot zwyczajne, takie jak tych co siedzieli na widowni.

– Cóż więc jest w nich takiego – pytał sam siebie – że ogromna sala widowiskowa wypełniła się po brzegi. Jednak kiedy zaczęli grać i śpiewać zdał sobie sprawę, że będzie to coś wyjątkowego.

I rzeczywiście imię Jezusa pojawiało się w tekstach wielokrotnie, i... chwalenie Boga też się powtarzało. I nie była to ani drwina, ani atak. Jednocześnie też nie były to pieśni... kościelne, absolutnie nie. Nie przypominały piosenek oazowych.

To było coś całkiem innego. Szybkie, ale i bardzo nastrojowe rytmy. Przy tym sporo decybeli, bardzo dużo, jak podczas innych młodzieżowych koncertów. Jednak najbardziej fascynujący był sposób śpiewania pary solistów zespołu. W pierwszej chwili wyglądało na to, że swoim zachowaniem jakby przedstawiają treść utworu, co zresztą nie byłoby niczym nowym podczas tego typu imprez. Po kilku kawałkach uświadomił sobie jednak, że ci młodzi na scenie wcale nic nie przedstawiają. Oni na prawdę modlili się! Oni przezywali to co śpiewali! Teksty piosenek zwracały się bowiem bezpośrednio do Boga. I były tylko takie. Nie było nic z banalnych, ośpiewanych już tematów czy jakiś romantycznych ballad. Najczęściej słyszanyimi słowami był właśnie: Bóg, Jezus. Tak, w dodatku wypowiedane z głębokim szacunkiem i oddaniem. Czegoś podobnego nigdy jeszcze nie słyszał. Tak głośne wotanie do samego Boga... nie był to tego nawykły. Zwłaszcza, że niektóre z tekstów były nawet jakby więcej niż modlitwą, bo wotaniem wręcz, krzykiem

do Pana. Moc decybeli i ilość instrumentów na scenie wyraźnie potwierdzała to. Im dłużej słuchał, im więcej obserwował grający zespół, tym bardziej był poruszony. Patrząc po innych widzach, i zorientował się, że reagują podobnie jak on; ich twarze wyrażały jakiś rodzaj zadziwienia.

Widzowie coraz bardziej wciągali się w tę dziwną atmosferę skupienia i modlitwy, choć przecież w warunkach raczej temu nie sprzyjających. Różnokolorowe, rozmięgotane światła, raz bardzo jasne, a raz przechodzące w półmrok.

Byli wprawdzie i tacy, którzy wyraźnie nie odnajdywali się w tej atmosferze, gadali, a nawet pokpiwali sobie, ale głośna muzyka zagłuszyła ich złe emocje.

Dla niego całe wydarzenie było zupełną nowością, w końcu zawsze dotąd modlitwa kojarzyła mu się z ciszą, a jeżeli już ze śpiewami to bardzo spokojnymi, „nabożnymi” i nie z takim natężeniem: decybeli, światła, ruchu. Tego na prawdę się nie spodziewał.

Pod koniec koncertu już chyba wszyscy w sali uczestniczyli w swego rodzaju adoracji, tak trochę w transe. Sposób śpiewu solistów, tak autentycznie uduchowiony, powodował, że te pobożne bądź co bądź słowa piosenek stawały się ich i widzów, wspólną, głośną, bardzo głośną modlitwą. Miał wrażenie, jakoby Duch Pański unosił się kilkutyśięcym tłumem. To było dla niego zupełnie nowe przeżycie.

Okazało się, że można „zarażać” modlitwą, można być z niej dumnym, można ją „głosić” – choć to może niezbyt trafne pojęcie, zważywszy okoliczności.

Słyszał wcześniej najróżniejsze koncerty pieśni religijnych, ale były one raczej przeznaczone dla słuchaczy, a tu... śpiewający artyści byli w trakcie modlitwy. Nie zajmowali się publicznością, nie przedstawiali niczego, nie szukali poklasku, miało się nawet wrażenie, że nie zwracali uwagi na widownię. To wszystko było rzeczywiście inne, aż dziwne!

A tak się obawiał tego koncertu, a tu tymczasem coś wspaniałego. Tak – jak od wieków – autentyczne uwielbianie Pana Boga, zawierzanie Mu, tyle tylko, że ta nowa, współczesna forma.

Po koncercie kupił ich płytę i spokojnie, zupełnie sam, przesłuchał wszystko jeszcze raz w domu. W ciszy, spokoju, bez różnie reagujących sąsiadów podczas koncertu, bez agresywnych światła... I był pod jeszcze większym wrażeniem muzyki, ale i tekstów będących modlitwą.

Jego dziewczyna podzielała te emocje i spostrzeżenia. Siedzieli i słuchali w milczeniu, raz wpatrzni w siebie, a raz w... nieskończoność. Niby tylko koncert, a tak bardzo wzmocniło ich relacje. Ot, niezbadane są drogi i wyroki Opatrzności. □

Ryanair kupi 200 nowych samolotów

Akjonariusze tanich linii lotniczych, irlandzkiego Ryanair'a, zatwierdzili zamówienie do 200 (100 wiążąco i 100 w ramach opcji) samolotów Boeing „gamechanger” 737 Max, podał przewoźnik.

Jeśli całe zamówienie zostanie zrealizowane transakcja ta będzie warta ponad 22 mld USD.

„Zamówienie powiększy naszą flotę do 520 samolotów do 2024 r. i przyczyni się do utworzenia 10 tys. nowych miejsc pracy: dla pilotów, członków załóg i personelu technicznego w Europie oraz pozwoli zwiększyć liczbę pasażerów do 150 mln rocznie” - mówi dyrektor generalny linii Michael O’Leary.

Nowe samoloty będą miały m.in. 197 miejsc siedzących (o 8 więcej niż obecne Boeingi 737-800), nowe wnętrza i silniki, które obniżą zużycie paliwa do 18%.

W październiku O’Leary poinformował, że Ryanair liczy na przejęcie w ciągu najbliższych 5 lat 50 procent udziału w polskim rynku lotniczym, wobec obecnych ok. 30%.

Ryanair obsługuje ponad 1600 lotów dziennie z 69 miast, łącząc 186 lotnisk w 30 krajach. Połączenia obsługuje w tej chwili flota ponad 300 samolotów Boeing 737-800. Jednak Ryanair nie skupia się obecnie na tworzeniu nowych połączeń, tylko na zwiększaniu częstotliwości lotów na już istniejących trasach. □

Pecunia non olet?

Spora wrzała i narobiła in forma, ja o tym, że Front Narodowy zaciągnął kredyt w wysokości 9 mln. euro w rosyjskim banku First Czech Russian Bank. Pożyczka w Moskwie potwierdza prorosyjskie ciągoty, francuskich narodowców.

Pewnym usprawiedliwieniem mogą być jednak problemy FN na własnym rynku bankowym. Skarbnik partii Walle- rand de Saint-Juste wyjaśniał – „Od dawna szukamy pożyczki, głównie dla sfinansowania kampanii wyborczych. Nasz bank, tak jak większość banków francuskich i europejskich, kategorycznie odmawiają nam pożyczania choćby centima i dotyczy to tak samego Frontu Narodowego jak i jego kandydatów”. Potrzeby partii na wybory parlamentarne i prezydenckie ocenia się na

45 mln euro. FN miał kłopoty finansowe od lat i musiał nawet pozbyć się z tego powodu swojej reprezentacyjnej siedziby w Saint Cloud. De Saint Juste dodał, że w załatwieniu pożyczki w Rosji pomógł eurodeputowany FN Jean-Luc Schuffhausser, który ma w Moskwie dość dobre układy.

Przychylnie potraktowanie FN nad Wołgą łatwo wyjaśnić. Partia ta, z małymi wyjątkami, utrzymuje przyjazne relacje z władzami Rosji i popiera jej działania na Ukrainie. Przewodnicząca Marine Le Pen

Jan Kciuk

spotykała się też kilka razy z Władimirem Putinem i nacjonalistycznymi postaciami rosyjskiej Dumy.

Udzielający pożyczki rosyjski bank znajduje się w rękach Romana Jakubowicza Popowa, który miał też ściste związki z bankowością państwową i jest uznawany za człowieka Kremla. Skarbnik Frontu De Saint-Juste poinformował, że koszt pożyczki wynosi 6%, przelewy są kontrolowane, a umowa sprawdzona i chociaż FN wołałby pożyczyc w banku francuskim lub europejskim (ze względu na łatwiejsze procedury i brak bariery językowej), to skorzystanie z pomocy Moskwy okazało się koniecznością.

Tyle, że Rosjanie nigdy nie pożyczają bezinteresownie i nie porocenty tu chodzi. □

Amnestia

Jan Kciuk

Socjalistyczny deputowany Dominik Raimbourg zgłosił w parlamencie projekt amnestii dla więźniów. Zdaniem jej przeciwników taka permanentna amnestia trwa już od momentu dojścia socjalistów do władzy i w coraz większym stopniu zagraża publicznemu bezpieczeństwu.

Amnestię wymusza przede wszystkim brak miejsc w więzieniach. Francja ma 55 tysięcy miejsc w zakładach karnych, w których przebywa obecnie 66 tysięcy osadzonych. Dla porównania, w podobnej wielkości populacji Wielkiej Brytanii można przyjąć w więzieniach 96 tysięcy osób.

Zapaść penitencjarna trwa od 30 lat. W czasach Sarkozyego podjęto wreszcie decyzję o budowie nowych ośrodków odosobnienia na 24 tysiące miejsc. Kiedy socjaliści doszli do władzy, jedną z pierwszych decyzji nowej minister sprawiedliwości Taubiry było jednak anulowanie tych planów. Nikt nie ma wątpliwości, że za tą decyzją stały przestanki polityczne i ideologiczne. Socjaliści chcieli bowiem symbolicznie zerwać z polityką oskarżanego o represyjność działań Sarkozyego.

Rzeczywistość okazała się brutalniejsza, niż „humanistyczne” przestanki socjalizmu, a przepętione więzienia nie tylko dehumanizują i uniemożliwiają resocjalizację, ale stają się wylegarnią

recydywy, a nawet radykalnego islamu. Jedyńm remedium na przepętione więzienia stały się więc amnestie.

Minister Taubira zaraz po dojściu do władzy jesienią 2012 roku postanowiła dokonać „przeglądu” wyroków poniżej 6 miesięcy więzienia. Kilka tysięcy więźniów wyszło wówczas na wolność. Pomogło, ale tylko na krótki czas. Wprowadzono więc nowy system skracania wyroków niejako z „automatu” (odjęcie dodatkowo 3 dni za każdy odsiedziany w więzieniu miesiąc). W najbardziej przeładowanych więzieniach planuje się zmniejszać czas odsiadki od 10 do nawet 100% (w zależności od rodzaju przestępstwa). Po 1 stycznia 2015 roku nastąpi kolejne poważne darowanie części kar. Stąd właśnie mowa o permanentnej amnestii prowadzonej przez lewicę.

Opozycja uważa, że jedynym rozwiązaniem jest budowa nowych zakładów karnych. Zwraca też uwagę na pogorszenie się stanu bezpieczeństwa i wzrastające poczucie bezkarności przestępców. Socjaliści, którzy mają też poważne problemy z budżetem, raczej nie ustąpią. □

Upokorzenie

Andrzej Nowak (Gość Niedzielny)

Polacy, nic się nie stało. Słyszycie już wszędzie ten przekaz. Przekaz – po nu jwiększej klęsce demokracji w Polsce od czasu wyborów w roku 1947.

Po 1947 nie było żadnej demokracji, nawet specjalnie nie udawano, choć używano terminu – demokracja socjalistyczna. Pół-demokrację zafundował nam, i dobrze, Okrągły Stół, na wyborach 4 czerwca 1989. Potem już miała być demokracja – normalna, bezprzymiotnikowa. I jakoś, mniej lub więcej kulawo, była.

Teraz okazało się, że mamy zgodzić się z sytuacją, jaka pojawia się po raz pierwszy w cywilizowanej Europie, odkąd prowadzi się w niej tzw. exit polls, czyli nie zwykłe sondaże opinii publicznej, ale badania prowadzone na kilkudziesięciokrotnie większej próbie faktycznie głosujących w danym dniu obywateli. Nieprzekraczalny margines błędu w takich badaniach wynosił dotąd w Europie pół procenta. U nas jest lepiej niż w Europie: okazało się, że jedna partia (akurat była to główna partia opozycyjna) otrzymała – wedle ustalonego po tygodniu przez Państwową Komisję Wyborczą wyniku – ponad pięć procent głosów mniej niż wynikało z deklaracji kilkudziesięciu tysięcy losowo wybranych uczestników wyborów w exit polls. Druga partia (akurat była to partia rządzącego niepodzielnie od 8 lat układu) otrzymała za to o ponad 7 procent więcej głosów niż deklarowali wyborcy w czasie samych wyborów. Tu chodzi o zmianę dotyczącą ponad miliona głosów!

Jednocześnie mamy uwierzyć, że blisko trzy miliony spośród nas, obywateli tego kraju, oddało głos nieważny. W poprzednich wyborach samorządowych, organizowanych pod rządami PO-PSL, w roku 2010, to zjawisko pojawiło się po raz pierwszy w tak masowej skali, ale skupione w jednym przede wszystkim województwie: mazowieckim. Teraz fala nieważnych głosów zalała całą Polskę, jak zaraza. Wcześniej, przed 2007 rokiem, za rządów PiS, SLD, AWS, UW – takiego zjawiska nie było w porównywalnym stopniu. Skąd nagły, tak gwałtowny przyrost wyborczego analf-

betyzmu Polaków? Przecież nasze szkoły uczy pod rządami pani minister Hall i pani minister Kluzik-Rostkowskiej coraz lepiej, przecież mamy w 2014 na pewno znacznie więcej „młodych, wykształconych z wielkich miast” niż mieliśmy ich w roku 2006, kiedy głosów nieważnych było w wyborach samorządowych dużo mniej. Usłużni socjologowie już tłumaczą naszą nie dającą się wykorzenić tak łatwo głupotę, potrafią nawet uzasadnić jej przyrost. Pracownie badania opinii publicznej (znowu dobre, najwidoczniej teraz, inaczej niż w samych wyborach, nie mylą się) już nas przekonują, że właściwie uznajemy ostatnie wybory samorządowe za prawidłowo przeprowadzone. Kto inaczej uważa – ten podpala Polskę.

Stajemy wobec straszliwego dylematu. Albo uznamy się za głupców, którzy nie umieją skreślić poprawnie krzyżyka na kartce wyborczej, albo za podpalaczy, którzy chcą zniszczyć obywatelski konsensus. Co robić?

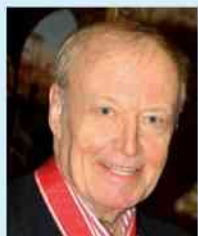
Trzeba się zastanowić. Najpierw: jak mogło do tego dojść? Być może zwyciężyła zwyczajna pazerność oddolnie działających sił. Skoro udało się cztery lata temu na Mazowszu, dlaczego nie spróbować teraz gdzie indziej? Być może Platforma Obywatelska zaprosiła niejako, swoim przyzwoleniem na taką postawę, partnerów z PSL, by sobie nie przeszkadzali, żeby teraz „poszli na całość”. PSL staje się w tej sytuacji zakładnikiem wyborczego kłamstwa, a co najmniej wielkiej manipulacji. Nie ma już przez to odwrotu od koalicji z PO. Nie porozumie się nigdy z PiS. Zatem główna partia opozycyjna traci jedyną, choć odrobinę realną zdolność koalicyjną, jaką zdawała się mieć właśnie tylko wobec nie tak odległego w sferze obyczajowej (czy rzeczywistej? – jeśli niezbyt odległego, to chyba wobec posta Hofmana i jego kolegów) PSL. To sprytna polittechnologia. Choć może mieć swoje minusy. Oznacza bowiem także, że

druga, lewicowa partia opozycyjna, traktowana dotąd jako swoista żelazna rezerwa Platformy, na wypadek zużycia poparcia dla PO w kolejnych wyborach, otóż SLD okazuje się teraz zepchnięta do narożnika tak głęboko, że może jej już zostać tylko rola opozycji: opozycji antysystemowej. Bowiem system polityczny to teraz już na pewno PO i PSL, połączone nie tylko zabójczą dla Polski umową gazową z Putinem, jaką podpisywał przecież wicepremier Pawlak, ale również tym narastającym oszustwem wyborczym. Oszustwem, którego bronić trzeba do końca, „jak niepodległości” – bo na końcu jest sąd, jest rozliczenie już nie polityczne tylko, ale kryminalne.

Częstsze znaczenie „manewru wyborczego” polega jednak na utrwaleniu innego podziału: na rządzących i rządzonych. To ma być podział już trwały, bez nadziei na zmianę. Skoro koalicja PO-PSL nie może już z nikim przegrać, ani nikogo (nawet SLD) dokooptować, bo alternatywą jest – „podpalenie Polski”, to oznacza koniec demokracji. Oznacza, że rządzący mają teraz już prawo do każdego, coraz bardziej zuchwałego nadużycia swej władzy, do każdego kłamstwa – bo przecież nikt ich nie może zastąpić. Rządzeni muszą z kolei się z tym pogodzić, że są głupcami: bo nie umieją głosować. Albo dobrze wiedząc, jak głosują, muszą pogodzić się z tym, że są „nawniakami”, którzy nigdy nie będą potrafili przekształcić swego głosu w siłę sprawczą politycznej zmiany, naprawy Rzeczypospolitej. Bo nie ma już Rzeczypospolitej. Jest wspólnota koleśków, połączonych łajdackim interesem, obsługiwana głosami zmanipulowanych przez „zaprzyjawnione” największe telewizje wyborców. I jest wspólnota odrzuconych przez tę PO-RP. Możliwość spotkania obu grup wyborców na drodze poszukiwania wspólnego dobra została właśnie dramatycznie ograniczona.

Potrzebny jest wielki wysiłek, mobilizacja obywatelska na skalę większą niż przy wyborach 4 czerwca 1989 roku, byśmy z tej równi pochytej jeszcze zeszli. Ostatnia szansa: przyszłoroczne wybory na prezydenta i do parlamentu. Potem już będzie wszystko jasne. Albo: ciemne? □

Z blogu red. Macieja Morawskiego – maciejmorawski.blox.pl

fol. A. Zawadzka

Dziennik 26 listopada 2014

Wielkie wrażenie zrobiły na mnie słowa papieża Franciszka, wypowiedziane w Strasburgu, w Parlamencie Europejskim. Papież trafił w sedno rzeczy, podkreślając, iż z wielu stron odnosi się wrażenie zmęczenia i starzenia Europy – babci już bezpłodnej i nie tętniącej życiem. Ze słów jego też wynikało, iż wielkie ideały, które inspirowały narodzenie się Unii

Europejskiej „straciły siłę przyciągania na rzecz biurokratycznych mechanizmów technokratycznych swoich instytucji”. Jednak co wielce istotne Franciszek skierował do wszystkich obywateli Europy słowa zachęty i nadziei. W moim pojęciu jasne, że papież wskazuje nam

jedyną możliwą drogę wyjścia z obecnych schorzeń Europy, drogę wielkiej przemiany postaw i zerwania z wszystkim co trąci indywidualistycznym egoizmem. Drogę rzeczywistego wprowadzania w życie doktryny spotecznej Kościoła! ... I mam wrażenie, że ta konieczność twórczej akcji modernizacji zaczyna być rozumiana przez kręgi kierownicze Unii. Pierwszym krokiem na tej drodze jest zapewne obecny plan Junkersa i przezeń kierowanej Komisji Europejskiej, owe jak tu pisze prasa 315 mld€ by pchnąć Europę na tor rozwoju.

Wracając do papieża Franciszka to cieszy mnie też fakt, że świadom ogromu zadań jakie stoją przed katolicyzmem, i także świadom ogromu różnorodnych współczesnych zagrożeń, niewątpliwie chce on ... włąć w całą nasz Kościół ducha szlachetnej ofensywy. ... By dokonać nawrotu do postaw pierwszych chrześcijan. ... □

Kaplica Św. Jana Pawła II w Muzeum Żup Krakowskich

21 listopada 2014 r. Muzeum Żup Krakowskich Wieliczka udostępniło nowoczesną kaplicę pod wezwaniem Św. Jana Pawła II w odrestaurowanej komorze Aleksandrovice II w ekspozycji Muzeum na III poziomie kopalni soli. Jej poświęcenia dokonał Ks. Kard. Stanisław Dziwisz.

Dotychczas to górnicy, idąc za potrzebą serca, urządzali kaplice w kopalni. Swym stylem i aranżacją odzwierciedlały one ducha epoki, w której powstawały. Różniły się kształtem, wielkością i wystrojem – od skromnych po bogato wyposażone i wykute w soli. W sumie w wielickiej kopalni w ciągu stuleci powstało ok. 40 kaplic i miejsc kultu. Do dnia dzisiejszego zachowało się 26. Obrazy i rzeźby z pozostałych i nieistniejących już prezentowane są na wystawie „Sacrum w dziedzictwie solnym” Muzeum na poziomie III kopalni.

Jak podkreśla dyr. Muzeum prof. Antoni Jodłowski – udostępniona kaplica pw. Św. Jana Pawła II posiada wystrój na miarę XXI w. – nowoczesny z wykorzystaniem multimedii. Oddając ducha naszych czasów wpisuje się ona w wielowiekową tradycję urządzania kaplic w kopalni.

Zasadniczy wystrój świątyni stanowią trzy rzeźby – bryły solne sprawiające wrażenie unoszenia się nad ziemią: pierwsza tworzy mensę ołtarzową; druga jest elementem kompozycji; trzecia ustawiona pionowo w kształcie bloku solnego składa się z czterech ruchomych części, które po rozsunięciu tworzą świetlny krzyż. Z uwagi na podatność halitu, tj. soli kamiennej na ługowanie (rozpuszczanie) pod wpływem wilgotnego powietrza bryły te wykonane zostały ze specjalnego tworzywa wiernie oddającego wygląd kryształów soli kamiennej.

Pojawienie się świetlnego krzyża stanowi kulminacyjny moment multimedialnej wizualizacji zatytułowanej „Na początku

było słowo” wg Ewangelii Św. Jana. Kaplica poświęcona Papieżowi została tak zaprojektowana, aby motywem przewodnim stały się Jego słowa. Animacje w formie projekcji wielkoformatowej, wykorzystują fragmenty homilii Papieża. Współbrzmiąca z obrazem muzyka, świetlna iluminacja, efekty laserowe współtworzą całość oddziałującą na zmysły i emocje widza.

Ta multimedialna przestrzeń kaplicy została zaprojektowana tak aby pogłębić myśl przewodnią odwołującą się do słów Św. Jana Pawła II. Na instalację składają się: projekcje holograficzne, interaktywne przestrzenie związane z papieskimi pielgrzymkami, projekcje fragmentów homilii z całego świata, którym towarzyszy głos Papieża z tzw. sound shower'ów. Dzięki temu, w różnych miejscach grotty, można usłyszeć w 6. wersjach językowych fragmenty z homilii papieskich świadczących o skali oddziaływania Jego nauczania.

Patronem kaplicy jest Św. Jan Paweł II, któremu świat ludzi pracy był bardzo bliski i który w swoich kazaniach oraz rozważaniach poświęcił wiele miejsca. Stąd świątynia Jemu poświęcona znalazła miejsce w kopalni, w której przez siedem wieków pracowało wiele pokoleń górników. Karol Wojtyła zaznaczył swą obecność w wielickiej kopalni trzykrotnie: w 1930 r., 1936 r. oraz będąc kardynałem w 1971 r. Ten wyjątkowy Papież-pielgrzym przez cały pontyfikat przemierzał świat by spotykać się z ludźmi, wskazywać na to co ich łączy, uczyć miłości, szacunku i wybaczenia – teraz to oni, turyści i pielgrzymi z całego świata, mogą przychodzić do niego, by tu wracać do uniwersalnych, ponadczasowych wartości, które głosił.

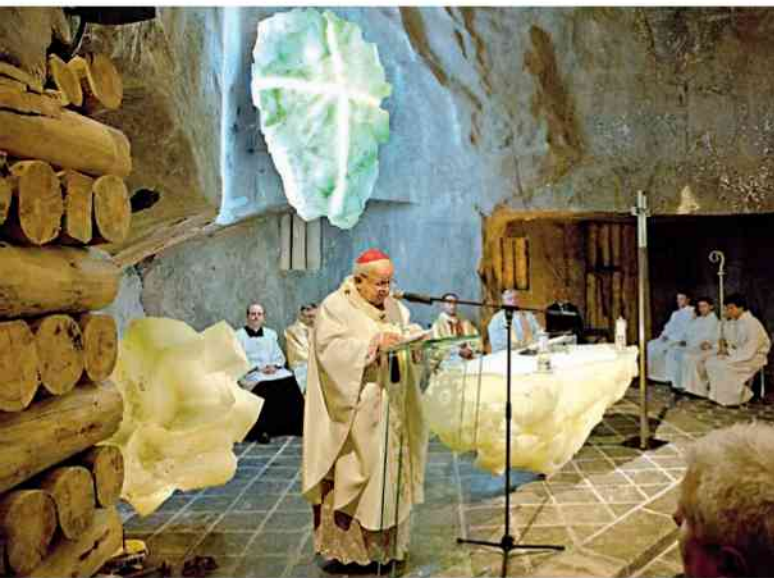
O Świętym Patronie przypomina karta z makularza – dziennika konklawe kard. Karola Wojtyły, z pierwszym jego podpisem jako Papieża Jana Pawła II eksponowana w gablocie obok ołtarza. Dokument ten został udostępniony Muzeum przez Kurię Archidiecezjalną w Krakowie.

Kaplica będzie czynną świątynią, nad którą opiekę będzie sprawował kapelan. Jest ona prawdopodobnie najgłębiej na świecie położonym kościołem poświęconym Papieżowi. Zostanie włączona do szlaku pielgrzymkowego „Szczęść Boże”, będą tu też obchodzone uroczystości związane z osobą Papieża Jana Pawła II.

Autorem aranżacji wystroju wnętrza i multimedii jest artysta plastyk Aleksander Janicki, a autorem technologii multimedii mgr inż. Maciej Dziadowiec. □

www.muzeum.wieliczka.pl

Matgorzata Bogucka
fot. Artur Grzybowski

GŁOS WOKÓŁ SPORTU

☺ Legia Warszawa przegrała z KSC Lokeren 0:1) w meczu piątej kolejki grupy L piłkarskiej Ligi Europejskiej. Mistrz Polski już wcześniej zapewnił sobie awans do 1/16 finału, ale o pierwsze miejsce w grupie będzie jeszcze konkurował z Trabzonsporem.

☺ Ekstraklasa gra nadal mecze z rundy wiosennej. Wyniki 17 kolejki: Górnik Łęczna – Ruch Chorzów 3:0, Piast Gliwice – Wisła Kraków 0:0, Jagiellonia – Zawisza Bydgoszcz 0:0, Podbeskidzie Bielsko-Biała – Lechia Gdańsk 1:0, Korona Kielce – PGE GKS Bełchatów 2:0, Lech Poznań – Górnik Zabrze 3:0, Śląsk Wrocław – Pogoń Szczecin 1:1,

Legia Warszawa – Cracovia 2:0. Legia pozostaje samodzielnym liderem ekstraklasy.

☺ Reprezentacja Polski awansowała w rankingu FIFA z na 40. miejsce. To efekt zwycięstwa Biało-Czerwonych nad Gruzją (4:0) w eliminacjach mistrzostw Europy.

☺ Kubica jadący z pilotką Alessandrą Benedetti Fordem Fiastą WRC wygrali Rally Monza Show, pokazową imprezę rajdową rozgrywaną na terenie jednego z najbardziej znanych torów wyścigowych w Europie.

☺ Pod nieobecność kontuzjowanego Stocha, Żyła był najlepszym z Polaków w konkursie Pucharu Świata w skokach narciarskich

w Kuusamo i zajął miejsca 17 i 24. Zwyciężyli ex aequo Szwajcar Ammann i Japończyk Noriaki Kasai.

☺ W Pucharze Świata w Kuusamo, w biegach narciarskich, wygrywa Norweżka Bjoergen. Kowalczyk odpadła w sprincie po upadku w półfinale, a w drugim dniu zawodów 10 km „klasykiem” zajęła miejsce 4. Tym razem wygrała druga Norweżka – Johaug.

☺ Szczyptorniści Orleń Wistły Płock awansowali do 1/8 finału Ligi Mistrzów piłkarzy ręcznych. Wicemistrzowie Polski wygrali z Besiktasem Stambuł 33:30 i są pewni udziału w fazie pucharowej rozgrywek. □

Bogdan Usowicz

Ojciec św. w Turcji

Na lotnisku w Ankarze powitali Papieża Franciszka: nun, jusz i postolski al p Lucibello i przedstawiciele rządu Turcji.

Następnie odjechał on do Ankarę, gdzie odwiedził mauzoleum Atatürka – twórcy nowożytnej Turcji. Przed symbolicznym sarkofagiem, pod którym znajduje się trumna z ciałem Atatürka, Ojciec św. złożył czerwono-biały wieniec z napisem „Pope Francis”. Wpisał się też do Złotej księgi gości i życzył Turcji, by będąc „naturalnym mostem między dwoma kontynentami”, była „nie tylko skrzyżowaniem dróg, ale także miejscem spotkania, dialogu i współżycia między mężczyznami i kobietami dobrej woli każdej kultury, narodu i religii”.

Na placu przed pałacem prezydenckim odbyła się oficjalna ceremonia powitania Franciszka w Turcji. Orkiestra wojskowa odegrała hymny watykański i turecki. Oddano też salwy armatnie na cześć gościa. Natomiast o znaczeniu Turcji mówił Ojciec Święty podczas uroczystości powitalnej w pałacu prezydenckim. Franciszek wskazał tu na wielką rolę Turcji, wyrażając przekonanie, że jej decyzje i przykłady mogą być znaczącą pomocą „we wspieraniu spotkania cywilizacji i pobudzaniu praktycznych dróg pokoju i prawdziwego postępu”.

Bezpośrednio po spotkaniu z premierem, Ojciec św. udał się do „Diyaret” czyli Departamentu ds. religijnych. To najważniejszy organ sunnicki w Turcji. Franciszek wyraził tu uznanie dla tego, co cały naród turecki, muzułmanie i chrześcijanie, czynią dla setek tysięcy ludzi, którzy uciekają ze swoich krajów z powodu konfliktów. Podkreślił, że jest to konkretny przykład, jak pracować razem, aby służyć innym; przykład, do którego należy zachęcać i który trzeba wspierać.

Franciszek w Błękitnym Meczezie

W drugim dniu swej wizyty w Turcji, na początku pobytu w Stambule Franciszek odwiedził Meczet Ahmeda, zwany Błękitnym. Po powitaniu go przed wejściem przez wielkiego muftiego obaj dostojnicy religijni weszli do środka, gdzie gospodarz miejsca przedstawił gościowi świątynię i jej zabytki, a następnie obaj krótko się pomodlili. Ojciec Święty z rękami złożonymi na pectorale (krzyżu biskupim na piersi) modlił się w ciszy. Po zakończeniu tych modłów Franciszek podziękował gospodarzowi za gościnę, mówiąc m.in. o tym, że chrześcijan i muzułmanów łączy wielbienie i cześć oddawana jednemu Bogu.

Franciszek odwiedził dawny kościół Mądrości Bożej

Na zewnątrz dawnej świątyni chrześcijańskiej, później meczetu a obecnie muzeum zgromadziło się kilkaset osób z flagami tureckimi i papieskimi, którzy serdecznie pozdrawiali papieża i jego otoczenie. Po czym Franciszek udał się do dawnej nuncjatury apostolskiej, zwanej „Domem Roncallego”, która była jego rezydencją w czasie pobytu w Stambule.

Papież wśród tureckich katolików

Ze zwierzchnikami i przedstawicielami Kościoła katolickiego różnych obrządków Ojciec św. spotkał się w siedzibie papieskiego przedstawicielstwa w Stambule. W imieniu wszystkich katolików Turcji przemówił przewodniczący episkopatu abp Ruggero Franceschini, przekazując Papieżowi pozdrowienia od tysięcy katolików rozsiadanych po całym kraju. Ludzi, którzy nigdy nie widzieli Papieża na własne oczy, lecz, jak zapewnił, noszą go w swym sercu z miłością i tęsknotą, którą odległość jeszcze bardziej ożywia.

Następnie Papież udał się do katolickiej katedry wikariatu apostolskiego Stambułu, noszącej wezwanie Ducha Św. Msza św. sprawowana w katedrze obrządku łacińskiego w Stambule była jedyną podczas tej wizyty publiczną papieską Eucharystią. Był na niej obecny również patriarcha Konstantynopola, Bartłomiej I. Na koniec razem pobłogosławili oni wiernych.

Spotkanie z patriarchą Bartłojem

Nabożeństwo ekumeniczne w kościele św. Jerzego, w siedzibie Patriarchatu Ekumenicznego Konstantynopola w stambulskiej dzielnicy Fanar oraz prywatne spotkanie z patriarchą Bartłojem

w jego rezydencji były kolejnymi punktami wizyty apostolskiej papieża Franciszka w Turcji. Franciszek przekazał patriarche ekumenicznemu, wszystkim obecnym oraz Kościołowi Konstantynopola, serdeczne i braterskie życzenia z okazji przypadającej uroczystości św. Andrzeja Apostoła. Papież poprosił też Bartłoję o błogosławieństwo dla siebie i Kościoła Rzymu. Podszedł do patriarchy, skłonił się, a Bartłomiej ucałował jego głowę. Franciszek udzielił zgromadzonym błogosławieństwa po łacinie, a patriarcha po grecku.

Papież na prawosławnych uroczystościach

Trwającą dwie i pół godziny Boską Liturgię św. Jana Chryzostoma odprawił patriarcha Bartłomiej I. Czynnym udział w jednym z jej elementów wzięł papież Franciszek, odmawiając (po łacinie) wobec całego zgromadzenia modlitwę „Ojciec nasz”. Bartłomiej przypomniał, że trwają przygotowania do soboru wszechprawosławnego, który ma się odbyć w Stambule w 2016 r. Poprosił papieża o modlitwę w intencji tych prac. – Niestety, tysiącletnie zerwanie komunii eucharystycznej między naszymi Kościołami nie pozwala jeszcze na zwrotanie wielkiego, wspólnego soboru powszechnego – stwierdził patriarcha.

Honorowy zwierzchnik prawosławia zauważył przy tym, że „współcześni prześladowcy chrześcijaństwa nie pytają, do jakiego Kościoła należą ofiarą”. – Jedność, dla której jeszcze wiele musimy zrobić, już się dokonuje, niestety za sprawą męczeństwa – zaznaczył patriarcha. W odpowiedzi papież podkreślił, że w dialogu teologicznym zawsze chodzi o spotkanie konkretnych osób, a nie tylko wymianę idei. Życie chrześcijańskie jest bowiem doświadczeniem osobowym, przepowiadanie chrześcijańskie upowszechnia się dzięki osobom i stąd „także dialog między chrześcijanami nie może uniknąć tej logiki spotkania osobowego” – zaznaczył Ojciec św.

Następnie razem przeszli do siedziby Patriarchatu, z którego balkonu udzielił błogosławieństwa: papież po łacinie, a patriarcha po grecku. Ucałowali się, co zebrani na dziedzińcu Patriarchatu nagrodzili oklaskami, i trzymając za ręce, weszli do budynku. Tam w Sali Tronowej podpisali wspólną deklarację. Zaapelowali do wiernych obydwu Kościołów, by byli niestrudzonymi świadkami miłości Boga. – Wznosimy naszą żarliwą modlitwę do Boga, aby udzielił daru pokoju, w miłości i jedności całej rodzinie ludzkiej – napisali Franciszek i Bartłomiej.

Spotkanie z uczniami salezjańskiego oratorium

Tuż przed opuszczeniem swej rezydencji w Stambule i udaniem się na lotnisko, Franciszek spotkał się z grupą ok. 50 chłopców z oratorium salezjańskiego działającego przy tamtejszej katedrze. Zwracając się do dzieci i młodzieży, Papież podkreślił, że bardzo pragnął tego spotkania. Są oni bowiem reprezentantami setek ich rówieśników, z których wielu to uchodźcy i wysiedleńcy, codziennie wspomagani przez salezjanów. „Uczestnicząc w waszym cierpieniu i mam nadzieję, że te moje odwiedziny będą wam mogły dodać z Bożą pomocą nieco pociechy w waszej trudnej sytuacji. Jest ona smutnym następstwem burzliwych konfliktów i wojny, która zawsze jest złem i nigdy nie stanowi rozwiązania problemów, ale raczej tworzy dalsze” – podkreślił Ojciec św.

Po spotkaniu z młodzieżą z oratorium salezjańskiego Franciszek udał się na lotnisko im. Atatürka w Stambule. Tam, po skromnej uroczystości pożegnalnej, która była ostatnim punktem wizyty Franciszka w Turcji, papieski samolot odleciał do Rzymu. □

Gargenville: un Repas Fraternel

Le 10 novembre comme chaque année, l'Association Paroissiale Saint Aubin, Saint Martin Saint Severin représentant les 4 clochers de Limay, Gargenville, Issou et Porcheville a organisé à la salle des fêtes de Gargenville (78), un Repas Fraternel destiné à soutenir une action caritative.

Cette année le thème retenu a été celui de la Pologne dans la perspective de faire participer des jeunes de l'aumônerie aux prochaines Journées Mondiales de la Jeunesse (JMJ) qui auront lieu à Cracovie en 2016. Ainsi le déroulement de la soirée s'est articulé autour de deux temps forts : - Une présentation du parcours de notre Saint Pape Jean-Paul II, à travers des diapositifs présentés par le père de Rubercy, - La découverte de la culture Polonaise : tant sur le plan culinaire que folklorique.

Cette aventure a favorisé une belle rencontre humaine avec les membres de l'association Les Amis de la communauté Polonaise Sainte Jeanne d'Arc de Triel sur Seine (78), sans qui, ce projet n'aurait jamais vu le jour. Ils se sont impliqués pleinement en proposant gracieusement leur aide, pour la confection des repas et de nombreux conseils qui ont été très précieux.

À la soirée, la surprise était au rendez-vous car le menu proposé a permis aux participants de vivre un vrai dépaysement pendant quelques heures: la soupe de betterave en entrée, la choucroute polonaise en plat de résistance et le fromage blanc façon polonaise. Le public a été séduit dès les premières bouchées, la nourriture était excellente et le pari réussi.

Tout le long de ce voyage culinaire, les participants ont été bercés et enivrés par les chants et danses entraînants présentés par l'association polonaise Franco-culturelle Wisla d'Aulnay sous-Bois.

De nombreux bénévoles n'ont pas compté leur énergie, ainsi plus de 180 personnes, petits et grands se sont amusées avec la même insouciance, dans un esprit convivial, joyeux et fraternel.

Les communautés se sont mélangées sans aucune difficulté pour former qu'un seul peuple, dans l'amour du seigneur.

Merci à toutes et à tous pour cette belle soirée Polonaise. □

Hugues Gob

Président de l'Association Paroissiale

I Ogólnofrancuski Oazowy Dzień Wspólnoty Ruchu Światło - Życie

15 marca 2015 (IV niedziela Wielkiego Postu) w parafii św. Genowefy (18, rue Claude Lorrain, M° Exelmans, Paris 16)

Zapraszamy wszystkich! Zwłaszcza uczestników spotkań i rekolekcji oazowych Ruchu Światło - Życie (rodziny Domowego Kościoła, dorosłych, młodych i dzieci).

Plan spotkania:

11.30 - Msza św. wraz z parafią św. Genowefy;
13.00 - Zawiązanie wspólnoty. Positek (z przyniesionych darów), 14.15 - Katecheza; 15.00 - Koronka do Miłosierdzia Bożego, 15.10 - Czas świadectwa i dziękczynienia, 16.15 - Modlitwa wspólnotowa. Rozestanie.

Spotkanie ma charakter otwarty.

Zapraszamy więc sympatyków i osoby zainteresowane. Chcemy zgromadzić tych, którzy w jakikolwiek sposób zetknęli się z duchowością Sługi Bożego ks. Franciszka Blachnickiego.

Chcemy spotkać się i porozmawiać

o tym, jak lepiej pielęgnować i pogłębiać doświadczenie wiary zdobyte na oazowej drodze. Chcemy odkurzyć wspomnienia i odnowić cenne chwile z przeszłości, by stały się w nowy sposób obecne w „tu i teraz” każdego z uczestników na ziemi francuskiej.

Weź z sobą:

Pismo Święte i coś do wspólnego stołu. Mile widziane także ciasto i słodycze.

Spotkanie poprowadzi

Diakonia Międzynarodowego Centrum

Ruchu Światło-Życie „Marianum” w Carlsbergu/Niemcy (www.oaza.de).

Informacje i zgłoszenia:

państwo Stanisława i Stanisław Żabek - telefon: 01 73 64 20 35, albo 06 80 70 38 94; email: s.zabek@numericable.com □

REKOLEKCJE ADWENTOWE

PARAFIA ŚW. GENOWEFY

18, rue Claude Lorrain; tel. 01 45 20 51 47

- **14 grudnia** (niedziela) – 9⁰⁰, 11³⁰ i 18⁰⁰ – Msza św. z nauką i konferencja po Mszy św.
- **15 grudnia** (poniedziałek) – 20⁰⁰ – Msza św. z nauką i konferencja po Mszy św.
- **16 grudnia** (wtorek) – 20⁰⁰ – Msza św. z nauką i konferencja po Mszy św.
- **17 grudnia** (środa) – 20⁰⁰ – Msza św. z nauką i konferencja po Mszy św.

Spowiedź św. : poniedziałek, wtorek, środa od godz. 19⁰⁰.

Rekolek. je głosi ks. Mirosław Łanoszka.

KOŚCIÓŁ POLSKI ŚW. JOANNY D'ARC

Triel L'Hautil; tel. 01 55 35 32 28

- **21 grudnia** (niedziela) – 11³⁰ (Msza św. z nauką ogólną),
Rekolek. je głosi ks. Jerzy Wiłk.

KOŚCIÓŁ ST. LEU - ST. GILLES

Bagnolet - 84/86, rue Sadi Carnot; tel. 01 43 62 91 69

- **14 grudnia** (niedziela) – 12³⁰ (Msza św. z nauką ogólną), przed Mszą św. możliwość spowiedzi św.
- **21 grudnia** (niedziela) – 12³⁰ (Msza św. z nauką ogólną), przed Mszą św. możliwość spowiedzi św.

Rekolek. je głosi ks. dr Robert Czarnowski.

PARAFIA WNIEBOWZIECIA NMP

263 bis, rue St-Honoré; tel. 01 55 35 32 25.

- **14 grudnia** (niedziela) – 8⁰⁰, 9³⁰, 11⁰⁰, 14⁰⁰ (dla dzieci), 16⁰⁰, 19³⁰ – Msza św. z nauką rekolekcyjną;
- **15 grudnia** (poniedziałek) – 8⁰⁰ – Msza św. z nauką, 18⁰⁰ i 20⁰⁰ – Msza św. z nauką i konferencja po Mszy św.;
- **16 grudnia** (wtorek) – 8⁰⁰ – Msza św. z nauką, 18⁰⁰ i 20⁰⁰ – Msza św. z nauką i konferencja po Mszy św.;
- **17 grudnia** (środa) – 8⁰⁰ – Msza św. z nauką, 18⁰⁰ i 20⁰⁰ – Msza św. z nauką i konferencja po Mszy św.

Rekolek. je głosi ks. Michał Grochowina.

KAPLICA MATKI BOŻEJ KRÓLOWEJ RODZIN - BELLEVILLE

Paryż XIX - 5 allée Gabrielle D'Estrées (wjeście od 3 rue Rampeau); tel. 06 21 90 35 53

- **14 grudnia** (niedziela) – 9⁰⁰ i 11³⁰ (Msza św. z nauką adwentową), przed Mszą św. możliwość spowiedzi św.
Rekolek. je głosi ks. Paweł Bernacki.

KOŚCIÓŁ SAINT-DENYS DE L'ESTRÉE

59 Boulevard Jules Guesde; tel. 01 48 29 82 08

- **14 grudnia** (niedziela) – 9³⁰ – Rodzinny dzień skupienia z nauką adwentową kościoła w Saint Denis.

Rodzinny dzień skupienia głosi ks. Marcin Stępanik TChr.

Szkoła Polska im. Marii Skłodowskiej-Curie w Argenteuil oraz Rada Parafialna przy Kościele Św. Bernadetty

Serdecznie zapraszają na Jasełka i Gwiazdkę szkolną

w dniu 11 stycznia 2014 r. o godz. 15.00 w sali Jean Vilar: 9, Bd. Héloïse w Argenteuil

W programie:

- „Jasełka” w wykonaniu dzieci, - Wiersze, utwory sceniczne, piosenki w wykonaniu dzieci ze szkoły polskiej, - Tańce folklorystyczne w wykonaniu dziecięcej grupy „Motylki”, - Występ zespołu „Wici”, - Loteria, - Święty Mikołaj obdaruje wszystkie dzieci słodyczkami.
- W barze będzie można nabyć ciasta, pączki i napoje.

www.polenia-argenteuil.com; dodatkowe informacje - tel. 06 32 33 94 58 (Małgorzata Ruszafa)

ZAPRASZAMY

Paroisse Polonaise de Coueron

- **Samedi 20 décembre** à partir de 9 h 00 : installation de la crèche et des embellissements de notre église pour les fêtes de Noël. Les sapins et toutes les décorations resteront en place jusqu'à la fin de la période de Noël, c'est à dire le 2 février 2015. Merci par avance de votre aide.

- **Dimanche 18 janvier 2015** à partir de 15 h 00 : Concert de Noël dans notre église, donné par la chorale Resonances de Saint Herblain, (direction Mme Suzanne Grouhan), avec la participation de la chorale paroissiale (ouvert à tous et entrée libre).

- **Samedi 9 mai 2015** le groupe « Chants & Danses de Pologne » se produira à Airvault : invitation du comité local de jumelage avec Wisznice.

- **Septembre 2015** (dates à définir) : nous

envisageons d'être présents aux fêtes de bords de Loire, organisées par la Municipalité.

Célébrations de Noël et de fin d'année.

- **mercredi 24 décembre** à minuit: Messe de la Nativité à 24 h 00 - Pasterka;

- **jeudi 25 décembre** - Noël : Messe à 10 h 00 Boże Narodzenie;

- **vendredi 26 décembre** : St-Etienne premier martyr - Messe à 10 h 00 - Św Szczepana;

- **dimanche 28 décembre** : Messe à 10 h 00 : Fête de Ste Famille Św. Rodziny;

- **mercredi 31 décembre** à 16 h 00 : Messe d'action de grâce pour la fin d'année 2014 - zakończenie Starego Roku;

- **jeudi 1 janvier 2015**: Messe de Nouvel An à 10 h 00 - Nowy Rok;

- **dimanche 4 janvier 2015** : L'Épiphanie

du Seigneur : Messe à 10 h 00 - Trzech Króli;

- **lundi 2 février 2015**: Présentation du Seigneur au Temple - Messe à 19 h 00 : avec la bénédiction des cierges. M.B. Gromniczej - fin de la période Noël.

Paroisse Polonaise -
48, rue de la Frémondrière
44220 Coueron

A votre disposition: Barbara Quere
T. 02.40.85.36.73

Ps. Kermesse Paroissiale du 1er Juin: Sincères remerciements à toutes les personnes qui nous honorent de leur présence chaque année: et elles sont très nombreuses à apprécier la prestation du groupe folklorique local. En 2015, la kermesse aura lieu, comme d'habitude, le premier dimanche de Juin, c'est à dire le 7 Juin 2015. □

WYKŁADY TEOLOGICZNE

Udział wiernych w życiu Kościoła rozstrzygnie o całym Trzecim Tysiącleciu.

Polska Misja Katolicka proponuje cykl wykładów teologicznych na podstawie konstytucji dogmatycznej o Kościele Soboru Watykańskiego II „Lumen Gentium”.

Wykłady odbywać się będą w każdą pierwszą niedzielę miesiąca (15.00 do 18.00) w Polskim Seminarium w Paryżu (11, rue Jules Guesde 92130 Issy les Moulineaux; Metro 12, stacja: Mairie d'Issy).

Cykl obejmuje łącznie 18 wykładów akademickich.

W roku 2015: 4 stycznia; 1 lutego; 1 marca; 3 maja i 7 czerwca.

Wykłady są prowadzone przede wszystkim dla Członków Rad Parafialnych naszych Polonijnych Ośrodków Katolickich, niemniej

może w nich wziąć udział każdy, komu zależy na pogłębieniu intelektualnym wiedzy o Kościele, duchowym i apostolskim – wobec wyzwań „nawrócenia duszpasterskiego”.

Wykłady prowadzi Ks. dr Krystian Gawron, wykładowca teologii dogmatycznej, Wicerektor Polskiej Misji Katolickiej we Francji.

Zgłoszenia należy kierować do: Polskie Seminarium w Paryżu (adres jak wyżej); tel. 01 46 45 79 79 albo 06 27 96 36 40; e-mail: sempol.paris@gmail.com

Biskup Polowy w Eurokorpusie w Strasburgu

W przededniu Narodowego Święta Niepodległości Biskup Polowy i Wjśka Polskiego Józef Guzdek odprawił Mszę świętą w intencji Czczyszyn w kościele Polskiej Misji Katolickiej parafii Notre Dame de Lourdes w Strasburgu.

Z inicjatywy żołnierzy służących w Dowództwie Eurokorpusu, z gen. brzeg. Andrzejem Przekwasem na czele, Biskup Polowy wziął udział w obchodach 96. rocznicy odzyskania niepodległości.

W Mszy św. współcelebrowanej przez ks. proboszcza strasburskiej parafii Ryszarda Górskiego, uczestniczyły rodziny żołnierzy, przedstawiciele Polonii i młodzież z Kręgu Harcerskiego „Drzewo Pokoju” z Gdyni.

W wygłoszonej homilii Biskup Polowy zwrócił uwagę na rolę Kościoła w kształtowaniu postaw patriotycznych. Powiedział: „Poleżenie geograficzne sprawiało, że przez nasz kraj przetaczało się wiele wojen. Polacy tracili wolność, a kraj dzielony był pomiędzy zaborców. W tym trudnym czasie katolickie świątynie były oazą wolności. Kościół zawsze był – i jest – z narodem.(...) W czasie wojen i powstań wielokrotnie plebanie były miejscem spotkań zaangażowanych w ruch oporu. (...) Obchodząc 96. rocznicę odzyskania wolności, po 123 latach niewoli, pamiętajmy, że wolność nie jest dana raz na zawsze. Ona jest dana i zarazem zadana. Aby jej nie utracić trzeba nieustannie troszczyć się o rozwój duchowy i kształtowanie prawych sumień naszych rodaków. Potrzebne są także starania, o jak najlepsze wyszkolenie i wyposażenie polskiej armii.”

Biskup Guzdek nawiązał do słów św. Jana Pawła II wypowiedzianych podczas spotkania z Wojskiem Polskim 2 czerwca 1991 roku. Wskazując na postawę polskich żołnierzy nazwał ich tymi, którzy „nie szukali wojny, nie prowadzili na ogół wojen zaborczych, ale umieli bohatercko walczyć w obronie zagrożonej wolności i niepodległości”.

Do postaci i słów papieża – Polaka, odwoływali się również żołnierze i ich rodziny w programie patriotycznym zaprezentowanym po zakończonej Mszy św. Jego ideą było przedstawienie żołnierza

Wojska Polskiego, wiernego Bogu i Ojczyźnie, na ponad stuletniej drodze do odzyskania niepodległości. Recytowano m.in. wiersz Adama Asnyka „Miejcie nadzieję” i śpiewano Pieśń Legionów. Tę patriotyczną refleksję przygotowali wspólnie żołnierze Eurokorpusu z księżmi, którzy pełnią posługę duszpasterską w Polskiej Misji Katolickiej w Strasburgu.

Radosne świętowanie niepodległości zakończono wspólnym obiadem, przygotowanym przez rodziny żołnierzy.

Obecnie w Eurokorpusie służy około 90 Polaków, a od 1 stycznia 2016 roku Polska zmieni status z państwa stowarzyszonego na ramowe Eurokorpusu, wydzielając do służby w strasburskiej formacji ponad 120 żołnierzy.

*mjr Jakub Block
Dowództwo Eurokorpusu*

ŚWIEŻE PRODUKTY PROSTO Z POLSKI

WĘDLINY

BIAŁY SER

WÓDKA

PIWA

OGÓRKI

MARYNOWANE

WYROBY

CUKIERNICZE

I WIELE INNYCH PRODUKTÓW
Zapraszamy

od Poniedziałku do Soboty od 10⁰⁰ do 19⁰⁰
w Czwartki od 12⁰⁰ do 20³⁰

St-Germain-en-Laye – 2, rue d'Hennessy
tel. 01 30 61 40 59 | e-mail: baltyk@orange.fr | www.baltyk.fr

11627-45

Niedroga francusko-polska firma pogrzebowa

POMPES FUNEBRES POLONIA ASSISTANCE INTERNATIONALE

przewożenie ciała do Polski • pogrzeby na terenie całej Francji 24/24

Koszty trumny (lub urny) i transport do Polski od 2200 € TTC

Tel. 02 31 85 23 66 – mówimy po polsku
(tłumaczenie i załatwianie formalności w urzędach)

Tel. 02 31 78 25 93 – mówimy po francusku

Fax 02 31 34 98 93 | e-mail: josefa.bazincourt@gmx.fr

12095-58

GŁOS
KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE

Tygodnik polski za granicą
(Hebdomadaire de l'emigration polonaise)

N° 43 (2569): 14. 12. 2014

Commission paritaire N°: 0515 G 86630;

ISSN: 1279-953X Cena (Prix au n°): 1,55 €

Wydawca (Editeur): Polska Misja Katolicka we Francji (La Mission Catholique Polonoise en France) – tél. 01 55 35 32 32
Adres (Adresse): 263 bis, rue Saint-Honoré, 75001 Paris.

Tél.: 01 55 35 32 28; 01 55 35 32 31; fax 01 55 35 32 29.

E-mail: vkat@club-internet.fr, vkat@sifr.fr | www.glos-katolicki.eu

CCP 12 777 08 U Paris; CCP 19 180 05 U Paris.

Dyrektor Publikacji (Directeur de la Publication):

Ks. inf. Stanisław Jeż – Recteur MCP.

Redaktor (Rédacteur): Paweł Osikowski;

Zespół (Rédaction): ks. Tomasz Sokół.

Druk (Imprimerie): INDICA – 2, rue du 19 mars 1962 – 28630

Le Coudray; tel. 02 37 88 18 81. Abonnement (Abonnement): 1 rok

(1 an) – 56,60 €; pół roku (6 mois): 30,30 €.

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych, zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów i nie odpowiada za treść ogłoszeń.

Numer złożony do druku (soumis à l'impression): 3.12.2014

Inf. o prenumeracie na str. 3.

Polski Sklep w Aulnay Sous Bois

OFERTA ŚWIĄTECZNA

- Oferujemy tradycyjne polskie dania, świeże, wykonywane na miejscu:
- Pierogi, gołąbki, bigos, barszcz z uszkami;**
- **Ciasta: sernik, makowiec, szarlotkę, rolady w różnych smakach, torty okazjonalne;**
- **Posiadamy szeroką gamę artykułów spożywczych w atrakcyjnych cenach, np.: przyprawy, wędliny, śledzie, alkohole.**

Przyjmujemy świąteczne zamówienia!

2 bis, Bd de Strasbourg - 93600 Aulnay sous Bois - obok Monoprix

Tel. 01 43 30 32 94; e-mail: sklep.aulnay@gmail.com

12345-67

CENTRUM STOMATOLOGICZNE PRONY

91, rue de Prony 75017 PARIS

Linia metra nr. 3 stacja Pereire

RER C, stacja Pereire-Levallois

Akceptujemy CMU, AME.
Stawki wg. cennika Sécurité Sociale.
Stosujemy zasadę Tiers payant
(karta vitale).

01.44.29.79.89
info@cmdprony.fr

Współpracujemy z większością **mutuelles**.

Konsultacje : od Pn - do Pt - 9h00 - 20h00

Mówimy po polsku

12580-71

ADWOKAT PRZY RADZIE ADWOKACKIEJ W PARYŻU

Marta Cichosz

Sprawy: karne, pracy, spółek, handlowe, nieruchomości, odszkodowań, administracyjne itp.
Reprezentowanie w sądach, konsultacje prawne.

7, rue Auber - 75009 Paris
tel. 01 45 66 00 56; 06 03 10 45 87
e-mail: martacichosz@free.fr

10650-8

Bilety autokarowe i samolotowe

Janosik SINDBAD

Paryż: 252, rue Rivoli - 2, rue Mondovi
tel. 01 44 69 30 80, 01 40 20 00 80.

Wyjazdy 7 razy w tygodniu.

Z Paryża (12⁴⁵), Reims (14⁴⁵), Metz (17⁰⁰)

do: Polski Południowej i Centralnej;

16⁰⁰ - z Paryża do innych miejscowości, w sumie 145 miast.

Czynne 7 dni w tygodniu - przesyłki i paczki do Polski

Dr DZIULKO André

INFORMUJE O NOWYM ADRESIE GABINETU:

7, rue Henner 75009 PARIS

T. 06 10 95 74 90

GODZINY PRZYJĘĆ BEZ ZMIAN.

METRO: LIÈGE, PLACE PIGALLE, SAINT GEORGES. BUS: 74.

12570-71

PASAŻ HANDLOWY - 9, PL. MADELEINE
tel. 01 40 15 09 09 • www.karolina.fr

*Najlepsze
Towarzystwo w Podróży!*

KAROLINA

BILETY AUTOKAROWE I LOTNICZE - BILLETS D'AUTOCARS ET D'AVIONS

Poradnia Psychologiczna
przy Parafii polskiej w Paryżu XVI
- 18, rue Claude Lorrain
przyjmuje bezpłatnie
- w niedziele o godz. 17⁰⁰

— **SPRZEDAM** —
• 31/10*****i Sprzedam Dom
z kamienia - XVII wiek - Gatinais - 100
km od Paryża. Cena: 160.000 euro.
T. 01 45 35 45 52.

PSYCHOLOG-TERAPEUTA:
TEL. 01 45 88 58 60
udziela pomocy w przypadku:
problemów życiowych, depresji,
ciężkich chorób, żałoby...
Poradnictwo legalne

Luxsus - PRZEWÓZ OSÓB I TOWARÓW
DO POLSKI - OLSZYNA, WROCŁAW, KATOWICE,
KRAKÓW, RZESZÓW. **TEL.: 06 62 75 50 06;**
01 42 38 63 20; (00 48 12) 284 12 50!

GŁOS UWAGA! Drobnie ogłoszenia w G.K.: 1 €/stowo;
przy powtórzeniach – od
VOIX CATHOLIQUE trzeciego razu – 0,7 €/stowo;
ogłoszenia ekspresowe – we Wkładce
G.K.: 6 € („szukam pracy” – 4 €); przy powtórzeniach – 50% ceny; – „usługi” – do 10 stów:
– 8 € (powtórzenia 5 €), do 20 stów – 12 €
(powtórzenia 8 €). Ogłoszenia umieszczamy
dodatkowo na stronie internetowej G.K. (www.glos-katolicki.eu) – dopłata wynosi -1 € na tydzień („usługi” – 2 €)! Reklamy (ceny w zależności od ilości powtórzeń i wielkości) – inf. i cennik w redakcji GK – 263 bis, rue Saint Honoré, 75001 Paris – II piętro: w godz. 9–12h30 i 15–18, od poniedziałku do piątku; tel. 01 55 35 32 28(31); 01 42 96 23 29; fax 01 55 35 32 29; e-mail: vkat@club-internet.fr

SAMI SWOI

Polskie sklepy spożywcze!!!

NISKIE CENY, WYSOKA JAKOŚĆ, SZEROKI WYBÓR ART. SPOŻYWCZYCH,
ALKOHOLE, NABIAŁ, WĘDLINY, NAPOJE, POLSKA PRASA

ZAPRASZAMY:

NOWY SKLEP!!

93600 AULNAY SOUS BOIS
23, AV ANATOLE FRANCE

WTO-SOB: 10.30 – 19.30;

NIEDZ. 10.00 – 14.00

TEL. 01 72 51 62 00

– RER B - AULNAY SOUS BOIS

94200 IVRY SUR SEINE

44, RUE LENINE

PON-SOB: 10.00 – 20.00

TEL. 01 70 25 46 62

– METRO 7 MAIRIE D'IVRY

– RER C - IVRY SUR SEINE

BUS 125 PRZYSTANEK MOLIERE

e-mail: sami.swoi@onet.pl

Prosto z Polski!

Wędliny, ciasta,
alkohole, nabiał,
słodczyce, gazety,
artykuły góralskie.

Zapraszamy
od wtorku do soboty:

11⁰⁰-20⁰⁰

niedziela: 11⁰⁰-15⁰⁰

● **COMME EN POLOGNE** ●

POLSKI SKLEP SAMOOBŚLUGOWY

Paryż XVIIIème - 9, rue Pierre Ginier

(metro: La Fourche lub Place de Clichy); tel. 01.44.70.98.81 lub 06.98.39.13.06

Idealny prezent, już od 29 euro

WYROBY ARTYSTYCZNE ZE SZKŁA -

RĘCZNIE ZDOBIONE WAZONY

Zadzwoń: 06 20 68 28 15; napisz: maksymilian24@yahoo.fr

W Paryżu i regionie dostawa do domu!

TRANSPORT: - wywóz gruzu, - dowóz
materiałów, - przeprowadzki. **tel. 06 98 58 86 36**

BIURO TŁUMACZEŃ W. A. KOCZOROWSKI

Tłumacz przysięgły przy Sądzie Apelacyjnym w Wersalu
90, rue Anatole France - 92290 Châtenay-Malabry
lub

4, villa Juge - 75015 Paris (M^o Duplex)

tel. 01 70 28 55 66 lub 06 07 71 52 90; (e-mail: wakocz@aol.com).

Tłumaczenia urzędowe, redakcja podań i pism, formalności
prawno-administracyjne w urzędach, kancelariach notarialnych i sądach.

Dr Danuta Baranowicz-Schouker

chirurgien-dentiste

33, rue Poissonnière - 75002 Paris, M^o Bonne Nouvelle

tél. 01 42 33 60 31; 06 20 25 08 15

(mówimy po polsku)

Specjalistyczny Gabinet Ortodontystyczny

DR AGNÈS PALUCHA

118, av. Jean-Jaurès - 75019 Paris, Métro: Ourcq/Laumière

tél. 01 83 96 03 00

POLVOD**TYLKO POLSKIE FILMY**Legalnie i bezpłatnie na www.polvod.pl**TRZYM PROGRAM****15 - 21 grudnia - 2014****PONIEDZIAŁEK 15 GRUDNIA**

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Wieś to też Polska 9²⁵ Słowo życia 9³⁰ Vatican magazine 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Rozmowy niedok. 11²⁰ Św. na każdy dzień 11²⁵ Felieton 11³⁵ Reportaż 11⁴⁵ Reportaż 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Sól Ziemi 13²⁰ Koncert życzeń 14¹⁰ Film 15³⁵ Dokument 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Sanktuarium Polskie 16³⁰ Tydzień z Ziemi Św. 16⁵⁰ Reportaż 17²⁰ Słowo życia 17²⁵ Św. na każdy dzień 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Św. na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski pkt. widzenia

WTOREK 16 GRUDNIA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski pkt. widzenia 8⁴⁰ Reportaż 9¹⁰ Dokument 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Jak My to widzimy 10⁴⁵ Tydzień z Ziemi Św. 11⁰⁵ Mocni w wierze 11³⁵ Felieton 11⁴⁰ Dokument 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Reportaż 12⁵⁰ Dokument 13³⁵ Dokument 14⁰⁰ Film 15³⁵ Dokument 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Kalejdoskop młodych 16⁴⁰ Aktualności WSKSiM 16⁴⁵ Św. na każdy dzień 16⁵⁰ Reportaż 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Św. na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski pkt. widzenia

ŚRODA 17 GRUDNIA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski pkt. widzenia 8⁴⁰ Słowo życia 8⁴⁵ Dla dzieci 9⁰⁰ Kalejdoskop młodych 9³⁰ Aktualności WSKSiM 9³⁵ Dokument 10⁰⁰ Audycja Generalna

11¹⁰ Reportaż 11²⁵ Felieton 11³⁰ Reportaż 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Dokument 13³⁵ Dokument 14⁰⁰ Film 15³⁰ Dokument 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Na zdrowie 16³⁰ Dokument 17⁰⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Św. na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski pkt. widzenia

CZWARTEK 18 GRUDNIA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski pkt. widzenia 8⁴⁰ Słowo życia 8⁴⁵ Film 9⁰⁵ Na zdrowie 9²⁵ Św. na każdy dzień 9³⁰ Reportaż 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Rozmowy niedok. 11²⁵ Felieton 11³⁵ Spotkanie z Biblią 11⁵⁵ Św. na każdy dzień 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Reportaż 13²⁰ Dokument 13⁵⁵ Św. na każdy dzień 14⁰⁰ Dokument 14⁵⁵ Słowo życia 15⁰⁰ Dokument 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Rozrywka 16³⁵ Dokument 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Przegląd Niedzieli 19³⁰ Film 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski pkt. widzenia

PIĄTEK 19 GRUDNIA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski pkt. widzenia 8⁴⁰ Film 9⁰⁵ Słowo życia 9¹⁰ Rozrywka 9⁴⁰ Św. na każdy dzień 9⁴⁵ Duc in altum 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Rozmowy niedok. 11²⁰ Św. na każdy dzień 11²⁵ Felieton 11³⁵ Dokument 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Film 14⁰⁵ Film 15⁰⁰ Koronka do Miłosierdzia Bożego 15²⁰ Mocni w wierze 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Siódmy sakrament 16³⁵ Słowo życia 16⁴⁰ Św. na

każdy dzień 16⁴⁵ Program Europejski 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Westerplatte Młodych 18⁵⁵ Przegląd Niedzieli 19⁰⁰ Warto zauważyć 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski pkt. widzenia

SOBOTA 20 GRUDNIA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Westerplatte Młodych 8⁵⁵ Słowo Życia 9⁰⁰ Biblia natchniona przez Boga Słowo 9⁴⁰ Św. na każdy dzień 9⁴⁵ Reportaż 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Felieton 10³⁵ Polski pkt. widzenia 11⁰⁰ Dla dzieci 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Warto zauważyć 12⁵⁰ Na tropie 13²⁰ Siódmy sakrament 13⁵⁰ Słowo Życia 13⁵⁵ Św. na każdy dzień 14⁰⁰ Dokument 15⁰⁰ Reportaż 15³⁰ Powrót do Domu Ojca 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ W Naszej Rodzinie 17⁰⁰ Z PE 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Przegląd Niedzieli 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Przegląd Źródła 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski pkt. widzenia

NIEDZIELA 21 GRUDNIA

8⁰⁵ Polski pkt. widzenia 8³⁰ Z PE 9⁰⁰ Dla dzieci 9¹⁵ Przegląd Źródła 9²⁰ Przegląd Niedzieli 9²⁵ Św. na każdy dzień 9³⁰ Msza Św. 10³⁰ Dokument 11¹⁰ Film 11⁴⁵ Dokument 12⁰⁰ Anioł Pański 12²⁰ Wieś to też Polska 13³⁰ Sól Ziemi 14³⁰ Dokument 15⁵⁰ Słowo życia 15⁵⁵ Św. na każdy dzień 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Koncert życzeń 17⁰⁰ Dokument 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Retrospekcja 19³⁰ Film 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Vatican magazine. □

TŁUMACZENIA – KONSULTACJE PRAWNE

**S. Bocianowski - dr Prawa Międzynarodowego
SPECJALISTA PRAWA POLSKIEGO
Ekspert Sądowy – Tłumacz Przysięgły**

105 bis, Bd de Grenelle, 75015 Paryż

Tel/fax : 01 43 06 00 70, 06 17 98 60 20, e-mail: bocianowski@sfr.fr

Sprawy małżeńskie, administracyjne, emerytalne,
spadkowe, nieruchomości itp. w Polsce i we Francji.

Dammarie Les Lys-L'espace NINO FERRER Place Paul Bert

31 grudnia od 20⁰⁰ do 5⁰⁰ rano

Polskie Towarzystwo Katolickie zaprasza na

Bal Sylwestrowy

Gra orkiestra z Nowego Sącza

Wstęp 90 € od osoby. W cenie biletu świąteczne Menu.

Rezerwacja płatna do 25 grudnia 2014

tel. 06.61.02.69.69; 06.64.79.73.82.

UBEZPIECZENIA PO POLSKU

Grażyna Lubicz Fernandes

SwissLife

tel. 01 39 64 38 36; 06 73 47 94 20 • fax: 01 34 17 43 51 e-mail: grazyna.fernandes.ag@swisslife.fr

BP 27 - 14, Résidence du Lac – 95880 Enghien Les Bains (północne przedmieście Paryża).

KOMPLETNA OBSŁUGA KLIENTA PO POLSKU

Numer pośrednika ubezpieczeń: 07 007 704, w rejestrze ORIAS – www.orias.fr; Instancja kontroli ACP

TVP
POLONIA

PROGRAM TV

15 - 21 grudnia - 2014

PONIEDZIAŁEK 15 GRUDNIA
7⁰⁵ Nad Niemnem – magazyn 7²⁵ Janka – serial 8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11¹⁰ Made in Poland – teleturniej 11⁴⁰ Baron24 – serial 12⁰⁵ Barwy szczęścia – serial 12³⁰ Łamigłówa 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Chichot losu – serial 13⁴⁵ Tygodnik.pl – magazyn 14⁴⁰ Kulturalni PL – magazyn 15⁵⁰ Złotopolscy – telenowela 16²⁰ Widowisko 16⁵⁵ Baron24 – serial 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Łamigłówa 17⁵⁵ Sensacje XX wieku 18²⁵ Studio Wschód 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Cafe historia 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁵ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁰ Łamigłówa 20⁵⁰ Dom nad rozlewiskiem – serial 21⁴⁵ Polonia w Komie 22⁰⁰ Reporter Polski – magazyn 22⁴⁵ Tomasz Lis na żywo 23⁴⁵ Naszaarmia.pl – magazyn 0¹⁰ Widowisko 0⁴⁵ Baron24 – serial 1¹⁰ Łamigłówa 1¹⁵ Sensacje XX wieku 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

WTOREK 16 GRUDNIA
8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁰ Reporter Polski – magazyn 11⁴⁰ Gorący temat – serial 12⁰⁵ Barwy szczęścia – serial 12³⁰ Łamigłówa 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Londyńczycy II – serial 13⁴⁵ Bieszczadzka kolejka leśna – dokument 14³⁰ Tomasz Lis na żywo 15³⁵ Złotopolscy – telenowela 16⁰⁵ Tygodnik Kulturalny 16⁵⁵ Gorący temat – serial 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Łamigłówa 17⁵⁵ Sensacje XX w. 18²⁵ Dokument 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Nad Niemnem – magazyn 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁵ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁰ Łamigłówa 20⁵⁰ Ojciec Mateusz – serial 21⁴⁵ Polonia w Komie 22⁰⁰ Halo Polonia – magazyn 22⁴⁵ Rozrywka 23²⁰ Notacje – dokument 23⁴⁰ Operacja Życie – dokument 0¹⁰ Made in Poland – teleturniej 0⁴⁰ Gorący temat – serial 1¹⁰ Łamigłówa 1¹⁵ Sensacje XX w. 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

ŚRODA 17 GRUDNIA
7²⁵ Podróż za jeden uśmiech – serial 8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁰ Halo Polonia – magazyn 11⁴⁰ Gorący temat – serial 12⁰⁵ Barwy szczęścia – serial 12³⁰ Łamigłówa 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Dom nad

rozlewiskiem – serial 13⁵⁰ Teatr Telewizji 15⁵⁰ Złotopolscy – telenowela 16¹⁵ Kocham Kino – magazyn 16⁵⁵ Gorący temat – serial 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Łamigłówa 17⁵⁵ Sensacje XX wieku 18²⁵ Załoga Eko – magazyn 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Wilnoteka – magazyn 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁵ Łamigłówa 20⁵⁰ Teatr Telewizji – spektakl 22⁴⁰ Polonia w Komie 22⁵⁰ Pogoda na piątek – serial 23⁵⁰ Po prostu 0⁴⁵ Gorący temat – serial 1¹⁰ Łamigłówa 1¹⁵ Sensacje XX wieku 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

CZWARTEK 18 GRUDNIA
7⁰⁰ Sukcesja apostołska – reportaż 7²⁵ Klasa na obcasach – serial 8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁵ Dzika Polska – serial 11⁴⁰ Gorący temat – serial 12⁰⁵ Barwy szczęścia – serial 12³⁰ Łamigłówa 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ M jak miłość – serial 13⁴⁵ Pogoda na piątek – serial 14³⁵ Wilnoteka – magazyn 14⁵⁵ Po prostu 15⁴⁵ Złotopolscy – telenowela 16¹⁵ N czotówka pasmowa – reportaż 16¹⁵ Muzeum Historii Żydów Polskich – reportaż 16⁵⁵ Gorący temat – serial 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁴⁵ Łamigłówa 17⁵⁵ Sensacje XX w. 18²⁵ Kucin Alina 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Informacje kulturalne 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁵ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁵ Łamigłówa 20⁵⁰ Paradoks – serial 21⁴⁵ Polonia w Komie 22⁰⁰ Halo Polonia – magazyn 22⁴⁵ Instykt – serial 23⁴⁰ Reportaż 0⁴⁵ Gorący temat – serial 1¹⁰ Łamigłówa 1¹⁵ Sensacje XX w. 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

PIĄTEK 19 GRUDNIA
8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁰ Halo Polonia – magazyn 11⁴⁰ Sprawa na dziś – film 12⁰⁵ Na sygnale – serial 12²⁵ Łamigłówa 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ M jak miłość – serial 13⁵⁰ Paradoks – serial 14⁴⁰ Felieton 14⁵⁰ Operacja Życie – dokument 15²⁵ Złotopolscy – telenowela 16⁰⁰ Hala odlotów 16⁵⁵ Sprawa na dziś 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Łamigłówa 17⁵⁵ Sensacje XX w. 18²⁵ Okrasa łamie przepisy – magazyn 18⁵⁵

Na sygnale – serial 19²⁵ Skarby prowincji – reportaż 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁰ Łamigłówa 20⁵⁰ Na dobre i na złe – serial 21⁴⁵ Polonia w Komie 22⁰⁰ Skarga – dramat 23⁴⁰ Koncert 0⁴⁵ Sprawa na dziś – film 1¹⁰ Łamigłówa 1¹⁵ Sensacje XX w. 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

SOBOTA 20 GRUDNIA
8⁵⁰ Przyjaciela lasu – reportaż 9⁰⁰ Petersburski Music Show 9⁴⁰ Załoga Eko – magazyn 10¹⁰ Świat się kręci 11⁰⁰ Czarne chmury – serial 11⁵⁵ Regiony z Historią – dokument 12¹⁰ Łamigłówa 12²⁰ Pamiętaj o mnie – koncert życzeń 12⁴⁰ Ojciec Mateusz – serial 13³⁰ Kucin Alina 14⁰⁰ Na dobre i na złe – serial 15⁰⁰ Pancerne relikty puszczy – dokument 16⁰⁰ Kulturalni PL – magazyn 17⁰⁰ Słownik polsko@polski 17²⁵ Łamigłówa 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ M jak miłość – serial 18⁴⁵ Opole na bis – koncert 19⁴⁰ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁵ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁵ Londyńczycy II – serial 21³⁵ Pamiętaj o mnie 22⁰⁰ Polacy tu i tam – magazyn 22⁴⁰ Pułkownik Kwiatkowski – film 0⁴⁵ Łamigłówa 0⁵⁰ M jak miłość – serial 1⁴⁰ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

NIEDZIELA 21 GRUDNIA
8⁴⁰ Polacy tu i tam – magazyn 9¹⁵ Łamigłówa 9²⁰ Widowisko 9⁵⁰ Ziarno – magazyn 10²⁰ Dylematu 5 – serial 11¹⁵ Pamiętaj o mnie 11³⁰ Las Story 11⁵⁵ Między ziemią a niebem 12⁰⁰ Anioł Pański 12¹⁰ Między ziemią a niebem 12⁴⁵ Pod Tatrami – reportaż 13⁰⁰ Msza Święta – kościół św. Wawrzyńca w Poznaniu 14²⁰ Rozrywka 15²⁰ Okrasa łamie przepisy – magazyn 15⁵⁰ Alchemia zdrowia i urody 16⁰⁵ Skarby prowincji – reportaż 16²⁵ Ballada o drewnie – dokument 16⁵⁵ Made in Poland – teleturniej 17²⁵ Łamigłówa 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ M jak miłość – serial 18⁵⁰ Idą Święta 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁵ Sport 20³⁰ Pogoda 20⁴⁵ Chichot losu – serial 21⁴⁰ Pamiętaj o mnie 22⁰⁰ Tygodnik.pl – magazyn 23⁰⁰ Dylematu 5 – serial 23⁵⁵ Widowisko 0³⁰ Skarby prowincji – reportaż 0⁴⁵ Łamigłówa 0⁵⁰ M jak miłość – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości. □

Krajobraz z Kapliczką...
na nadchodzącą - 21 grudnia -
zimę

